

COMPTES ANUALS

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA

31 DE DESEMBRE DE 2019
JUNTAMENT AMB L'INFORME D'AUTIDORIA



FEDA

Informe d'auditoria emès per un auditor independent

Al Consell d'Administració de
Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA)

Opinió

Hem auditat els comptes anuals adjunts de Forces Elèctriques d'Andorra (en endavant, FEDA o l'Ens), que comprenen el balanç de situació a 31 de desembre de 2019, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria corresponents a l'exercici acabat en la data esmentada.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Ens a 31 de desembre de 2019, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici acabat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables continguts en aquest.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb les Normes Internacionals d'Auditoria (NIA). Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals* del nostre informe.

Som independents de l'Ens de conformitat amb els requeriments d'ètica aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals, que figuren recollits en el Codi d'Ètica per a professionals de la Comptabilitat del Consell de Normes Internacionals d'Ètica per a Comptadors (Codi d'Ètica de l'IESBA), i hem acomplert les altres responsabilitats d'ètica de conformitat amb aquests requeriments.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Paràgraf d'èmfasi

Tal i com s'esmenta a la nota 20 de les notes dels comptes anuals adjunts, la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del Covid-19 ha fet necessari que el govern d'Andorra hagi hagut d'adoptar mesures excepcionals de diversa naturalesa per haver-hi de fer front. En aquest sentit durant el mes de març de 2020 s'han publicat diversos decrets en els que s'aproven tota una sèrie de mesures excepcionals per contenir la expansió de la pandèmia causada pel coronavirus SARS-COV-2, entre les quals s'establia la suspensió temporal d'obertura al públic d'establiments i activitats; classificant-les en tres grans grups, el primer grup amb un annex d'activitat de tancament obligatori, un segon grup amb un annex d'activitats autoritzades a obrir i un tercer annex d'activitats de tancament obligatori però que han de prestar serveis de guàrdia. L'Ens es troba classificat dins l'annex 2 "Activitats autoritzades a obrir", sota les activitats de producció i distribució d'energia elèctrica.

A més entre les altres mesures excepcionals que s'han pres al Principat d'Andorra, remarcar que en data 23 de març de 2020, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2. A través d'aquesta llei (Llei òmnibus amb impacte en diferents textos normatius en vigor), s'introdueixen un seguit de mesures excepcionals i urgents que han de permetre pal·liar la situació de crisi sanitària i econòmica que hauran d'afrontar tant les persones, autònoms, així com les empreses andorranes. L'esmentada Llei estableix, entre altres, mesures en l'àmbit laboral, mesures en l'àmbit d'ajudes per empresaris, assalariats i professionals en l'àmbit de la seguretat social, ajudes i ajornaments en el pagament de taxes i impostos, ajudes als arrendaments de locals per a negoci, així com línies de finançament a tipus d'interès del 0% per aquelles empreses amb problemes de liquiditat, entre altres.

Aquestes mesures han tingut efecte immediat, moltes d'elles amb aplicació retroactiva a la data en que es va originar la situació d'emergència, el 14 de març de 2020, i per un període inicialment previst de dos mesos o fins al moment en el que el Govern d'Andorra declari la fi de la situació de la crisi sanitària.

Atès aquests fets i en compliment dels esmentats decrets i l'esmentada Llei, l'Ens ha preparat un Pla de contingència per fer front a la present crisi en el que s'ha previst que els treballadors de l'Ens treballin des de casa (teletreball), així com els seus proveïdors i subcontractistes als que els sigui possible desenvolupar la seva feina d'acord amb allò establert als esmentats decrets. S'espera que amb el Pla de contingència i amb el tancament presencial de les seves oficines, l'Ens pugui seguir desenvolupant les seves activitats amb total normalitat.

Com a conseqüència dels fets abans esmentats, la major part dels clients de l'Ens han tingut que reduir o cessar la seva activitat temporalment. Per aquest motiu amb data 25 de març de 2020, el Govern ha aprovat un decret mitjançant el qual amb caràcter excepcional, s'han modificat temporalment les tarifes elèctriques vigents, i s'aplicaran descomptes del 100% a empreses i professionals afectats per una suspensió total d'activitat, i un descompte del 80% a empreses i professionals sotmesos a un règim de guàrdia o permanències.

A la data de formulació dels presents comptes anuals, els administradors no disposen de suficients elements objectius per poder avaluar ni quantificar els possibles efectes que podria tenir en el futur la reducció temporal o cessament de l'activitat dels seus clients, les modificacions temporals de les tarifes elèctriques aprovades pel Govern d'Andorra, al no disposar d'una estimació fiable de la durada de la situació d'emergència, de com evolucionarà econòmicament el sector de negoci en el que opera l'Ens un cop es doni per finalitzada la crisi sanitària, o com podrà afectar a l'Ens les noves mesures econòmiques que pugui prendre el Govern d'Andorra per intentar reactivar l'economia al Principat d'Andorra. La nostra opinió no ha estat modificada en relació amb aquesta qüestió.

Altra informació financera

El Consell d'Administració és responsable de la presentació de l'altra informació financera. L'altra informació financera comprèn la informació inclosa en els Annexes als comptes anuals, però no inclou ni els comptes anuals ni el nostre informe d'auditoria corresponent.

La nostra opinió sobre els comptes anuals no cobreix l'altra informació financera i no expressem cap forma de conclusió que proporcioni un grau de seguretat sobre aquesta.

En relació amb la nostra auditoria dels comptes anuals, la nostra responsabilitat és llegir l'altra informació financera i, en fer-ho, considerar si existeix una incongruència material entre l'altra informació financera i els comptes anuals o el coneixement obtingut per nosaltres en l'auditoria o si sembla que existeix una incorrecció material en l'altra informació financera per algun altre motiu. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que existeix una incorrecció material en aquesta altra informació, estem obligats a informar-ne. No tenim res a informar sobre aquesta qüestió.

Responsabilitat del Consell d'Administració en relació amb els comptes anuals

Els Administradors de l'Ens són responsables de la preparació i presentació dels comptes anuals adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de FEDA, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'Ens a Andorra, que s'identifica en la nota 2 de la memòria adjunta, i del control intern que consideri necessari per a permetre la preparació dels comptes anuals lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

En la preparació dels comptes anuals, els Administradors són responsables de la valoració de la capacitat de l'Ens per a continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els Administradors tenen intenció de liquidar l'Ens o de cessar les seves operacions, o bé no existeixi una altra alternativa realista.



Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que contingui la nostra opinió. Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb les NIA sempre detecti una incorrecció material quan existeix. Les incorreccions poden ser degudes a frau o error i es consideren materials si, individualment o en conjunt, es pot preveure raonablement que influeixin en les decisions econòmiques que prenen els usuaris basant-se en els comptes anuals.

Una descripció més detallada de les nostres responsabilitats en relació amb l'auditoria dels comptes anuals es troba en l'Annex I a aquest informe d'auditoria. Aquesta descripció és part integrant del nostre informe d'auditoria.

ALFA CAPITAL ASSESSORS I AUDITORS, SL

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Vladimir Fernández Armengol".

Vladimir Fernández Armengol

Soci

Andorra la Vella, a 26 de març de 2020

Annex I del nostre informe d'auditoria

Adicionalment a allò que inclou el nostre informe d'auditoria, en aquest Annex incloem les nostres responsabilitats respecte de l'auditoria dels comptes anuals.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals

Com a part d'una auditoria de conformitat amb les NIA, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. Així mateix:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per a proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, atès que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria a fi de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat.
- Avaluem l'adequació de les polítiques comptables aplicades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors.
- Concloem sobre l'adequació de la utilització, pels administradors, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que puguin generar dubtes significatius sobre la capacitat de l'Ens per a continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, cal que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. Tanmateix, els fets o condicions futurs poden ser la causa que l'Ens deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals representen les transaccions i fets subjacents de forma que assoleixen la presentació fidel.

Ens comuniquem amb els responsables del govern de l'entitat en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.



FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Balanç de Situació a 31 de desembre de 2019 amb xifres comparatives a l'exercici anterior.

(Expressat en euros)

<u>Actiu</u>	<u>31/12/2019</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>Passiu</u>	<u>31/12/2019</u>	<u>31/12/2018</u>
Actius no corrents	157.272.234	153.178.812	Patrimoni net	179.111.155	168.782.719
Immobilitzat intangible (nota 5)	1.656.552	2.763.604	Capital	-	-
Despeses d'establiment	-	-	Capital	-	-
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	Prima d'emissió	-	-
Fons de comerç	-	-	Reserves	-	-
Altres actius intangibles	1.656.552	2.763.604	Reserva legal	-	-
Immobilitzat tangible (nota 6)	123.442.953	140.056.567	Reserva de revaloració	-	-
Terrenys i construccions	18.009.599	24.845.749	Reserva per a accions pròpies	-	-
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat tangible	103.192.728	113.172.629	Reserves estatutàries	-	-
Immobilitzacions materials en curs i bestretes	2.240.626	2.038.189	Altres reserves	-	-
Inversions immobiliàries (nota 7)	-	-	Instruments de capital propi	-	-
Immobilitzat financer (nota 8 (a))	32.172.729	10.358.641	Resultats d'exercicis anteriors (nota 12)	164.220.017	154.195.410
Empreses del grup i associades	31.741.053	9.884.285	Romanent	164.220.017	154.195.410
Instruments de patrimoni	18.447.371	3.005.122	Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	13.293.682	6.879.163	Resultat de l'exercici (nota 3)	14.891.138	14.587.309
Altres	-	-	Dividend a compte	-	-
Altres empreses	431.676	474.356	Passius no corrents	15.326.090	16.934.161
Instruments de patrimoni	12.020	12.020	Provisions a llarg termini (nota 14 (a))	3.873.502	2.857.245
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	Deutes a llarg termini (nota 13 (a))	4.762.661	7.063.771
Altres	419.656	462.336	Obligacions i altres valors negociables	-	-
			Deutes amb entitats de crèdit	3.144.098	5.426.964
			Altres	1.618.563	1.636.807
Actiu corrents	47.916.918	43.796.817	Deutes empreses grup i associades a llarg termini (nota 13 (b))	-	-
Altres actius no corrents en venda (nota 10)	-	-	Subvencions (nota 17)	6.689.927	7.013.145
Existències (nota 9)	1.119.891	1.530.433	Passius corrents	10.751.907	11.258.749
Matèries primeres i consumibles	1.119.891	1.530.433	Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-
Productes en curs de fabricació	-	-	Provisions a curt termini (nota 14 (b))	164.076	156.291
Productes acabats i mercaderies	-	-	Deutes a curt termini (nota 13 (c))	3.946.303	3.703.871
Bestretes a proveïdors	-	-	Obligacions i altres valors negociables	-	-
Altres	-	-	Deutes amb entitats de crèdit	2.283.147	2.270.945
Crèdits i comptes per cobrar curt termini (nota 8 (b))	8.430.499	7.954.979	Derivats financers a curt termini	-	-
Clients per vendes i prestacions serveis	8.006.558	7.614.375	Altres	1.663.156	1.432.926
Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i associades	132.398	11.589	Deutes empreses grup i associades a curt termini (nota 13 (d))	650.000	-
Resta de crèdits i comptes a cobrar	291.543	329.015	Creditors comercials i altres comptes a pagar (nota 13 (e))	5.991.528	7.398.587
Inversions financeres a curt termini (nota 8 (c))	22.247.598	20.229.876	Proveïdors	3.454.114	4.258.940
En empreses del grup i associades	6.626.114	7.177.183	Empreses del grup i associades, creditores	282.981	179.256
Resta d'actius financers	15.621.484	13.052.693	Creditors variis	1.897.153	2.686.593
Tresoreria (nota 8 (d))	15.978.457	13.933.978	Bestretes clients	257.019	178.972
Ajustaments per periodificació (nota 11)	140.473	147.551	Altres	100.261	94.826
			Ajustaments per periodificació (nota 15)	-	-
Total actiu	205.189.152	196.975.629	Total passiu	205.189.152	196.975.629

Compte de pèrdues i guanys per a l'exercici anual acabat
a 31 de desembre de 2019 amb xifres comparatives corresponents a l'exercici anterior

(Expressat en euros)

	31/12/2019	31/12/2018
Ingressos d'exploració		
Import net de la xifra de negocis (nota 16 (a.1))	64.568.937	63.513.024
Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	-	-
Treballs realitzats per al seu immobilitzat (nota 16 (a.2))	1.312.897	1.742.584
Altres ingressos d'exploració	85.054	47.564
Total ingressos d'exploració	65.966.888	65.303.172
Despeses d'exploració		
Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials (nota 16 (b))	(28.171.872)	(29.932.139)
Despeses de personal (nota 16 (c))	(6.980.504)	(6.243.799)
Sous, salaris i assimilats	(5.177.107)	(5.082.660)
Càrregues socials	(812.243)	(788.501)
Altres despeses de personal	(991.154)	(372.638)
Amortització, deteriorament immobilitzat (notes 5 i 6)	(7.902.093)	(8.585.323)
Amortització	(7.904.198)	(8.222.433)
Resultats per venda o baixa	2.105	(362.890)
Deteriorament del circulat	(971)	(120.675)
Crèdits i comptes a cobrar	(44.790)	(38.007)
Deteriorament d'existències	43.819	(49.901)
Altres provisions	-	(32.767)
Altres despeses d'exploració (nota 16 (d))	(6.293.204)	(5.826.326)
Arrendaments i cànon	(129.466)	(102.119)
Reparacions i conservació	(2.703.983)	(2.561.478)
Serveis professionals independents	(1.471.226)	(968.690)
Primes i assegurances	(395.209)	(522.788)
Serveis bancaris	(135.234)	(145.380)
Publicitat i propaganda	(359.057)	(339.225)
Subministraments	(203.511)	(213.395)
Tributs	(230.655)	(227.675)
Altres serveis exteriors	(664.863)	(745.576)
Total despeses d'exploració	(49.348.644)	(50.708.262)
Resultat d'exploració	16.618.244	14.594.910
Ingressos i despeses financers		
Ingressos financers	46.502	79.302
De participacions en instruments de patrimoni	300	300
D'altres actius financers	46.202	79.002
Despeses financeres	(154.316)	(194.885)
Per deutes amb parts vinculades	-	-
Altres deutes	(154.316)	(194.885)
Variació valor instruments financers	138.245	178.444
Diferències de canvi	-	6.868
Deteriorament, venda o baixa actiu financer	(99.642)	-
Deteriorament	(99.642)	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer	(69.211)	69.729
Resultat de les operacions	16.549.033	14.664.639
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents	561.636	772.538
Altres despeses no recurrents	(759.462)	(16.200)
Total altres ingressos i despeses no recurrents (nota 16 (e))	(197.826)	756.338
Resultat abans d'impostos	16.351.207	15.420.977
Impost sobre societats (nota 18)	(1.460.069)	(833.668)
Resultat de l'exercici	14.891.138	14.587.309

Estat de canvis del Patrimoni Net per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019 i
 31 de desembre de 2018

(Expressat en euros)

	Capital	Reserva legal	Altres reserves	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2017	-	-	-	147.717.343	-	9.254.380	156.971.723
Ajustaments per canvis de criteris comptables	-	-	-	-	-	-	-
Ajustaments per errors 2016 i anteriors	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat a 01/01/2018	-	-	-	147.717.343	-	9.254.380	156.971.723
Resultat de l'exercici 2018	-	-	-	-	-	14.587.309	14.587.309
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	6.478.067	-	(9.254.380)	(2.776.313)
Distribució de dividendes	-	-	-	-	-	(2.776.313)	(2.776.313)
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Increment reserves	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	6.478.067	-	(6.478.067)	-
Saldos a 31/12/2018	-	-	-	154.195.410	-	14.587.309	168.782.719
Ajustaments per canvis de criteris comptables	-	-	-	-	-	-	-
Ajustaments per errors 2018 i anteriors (nota 2 (e))	-	-	-	(186.509)	-	-	(186.509)
Saldo ajustat a 01/01/2019	-	-	-	154.008.901	-	14.587.309	168.596.210
Resultat de l'exercici 2019	-	-	-	-	-	14.891.138	14.891.138
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	10.211.116	-	(14.587.309)	(4.376.193)
Distribució de dividendes	-	-	-	-	-	(4.376.193)	(4.376.193)
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Increment reserves	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	10.211.116	-	(10.211.116)	-
Saldos a 31/12/2019	-	-	-	164.220.017	-	14.891.138	179.111.155

Estat de fluxos d'efectiu per a l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2019
amb xifres comparatives corresponents a l'exercici anterior

(Expressat en euros)

	31/12/2019	31/12/2018
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Resultat de l'exercici	14.891.138	14.587.309
Ajustaments del resultat	8.615.167	7.726.042
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	7.904.198	8.222.434
Correccions valoratives per deteriorament	61.751	-
Variació de provisions	1.024.042	(55.151)
Imputació de subvencions	(904.382)	(923.158)
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat intangible i tangible	421.744	366.334
Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers	-	-
Ingressos financers	(46.502)	(79.302)
Despeses financeres	154.316	194.885
Diferències de canvi	-	-
Variació de valor raonable en instruments financers	-	-
Altres ingressos i despeses	-	-
Canvis en el capital corrent	115.504	(711.295)
Existències	410.542	(102.128)
Deutors i altres comptes a cobrar	(475.520)	(126.855)
Altres actius corrents	7.078	(70.592)
Creditors i altres comptes a pagar	(1.328.967)	(1.060.630)
Altres passius corrents	1.502.371	648.910
Altres actius i passius no corrents	-	-
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	(876.883)	(650.337)
Pagaments d'interessos	(154.316)	(194.885)
Cobraments de dividendes	300	300
Cobraments d'interessos	46.202	79.002
Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis	(769.069)	(534.754)
Altres pagaments (cobraments)	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	22.744.926	20.951.719
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	(57.126.397)	(21.943.957)
Empreses del grup i associades	(13.274.823)	(3.644.890)
Immobilitzat intangible	(666.837)	(295.201)
Immobilitzat tangible	(4.998.221)	(4.991.336)
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	(38.186.516)	(13.012.530)
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments per desinversions	43.091.051	13.519.240
Empreses del grup i associades	7.206.110	7.723.381
Immobilitzat intangible	-	-
Immobilitzat tangible	232.248	-
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	35.652.693	5.795.859
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	(14.035.346)	(8.424.717)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	-	-
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni propi	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni propi	-	-
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	(2.288.908)	(2.295.437)
Emissió	-	-
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Devolució i amortització de	(2.288.908)	(2.295.437)
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	(2.288.908)	(2.295.437)
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Pagaments per dividendes i remuneracions d'altres instruments de patrimoni.	(4.376.193)	(2.776.313)
Dividendes	(4.376.193)	(2.776.313)
Remuneració d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	(6.665.101)	(5.071.750)
EFFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
AUGMENTS/ DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	2.044.479	7.455.252
Efectiu o equivalents a l'inici del període	13.933.978	6.478.726
Efectiu o equivalents al final del període	15.978.457	13.933.978

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

31 de desembre de 2019

(1) Naturalesa i activitat de l'Ens, organització i informació financera

Forces Elèctriques d'Andorra (d'ara endavant FEDA o l'Ens) va ésser constituïda per la Llei aprovada pel Molt Il·lustre Consell General de les Valls d'Andorra en reunió extraordinària del 14 de gener de 1988, posteriorment modificada en les dates 18 de gener de 1991, 4 de novembre de 1993 i 18 de novembre de 2010 com una Entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, organització autònoma, patrimoni propi i plena capacitat per al desenvolupament del seus fins, sense perjudici de les limitacions que estableix la llei i els seus reglaments.

En data 10 de març de 2016 s'aprova la Llei 5/2016 que regula l'Ens públic Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) i el règim de les activitats dels sectors elèctric, del fred i de la calor i es deroga la Llei de creació de FEDA, del 14 de gener de 1988, modificada posteriorment per les lleis del 18 de gener de 1991, del 4 de novembre de 1993, i del 18 de novembre de 2010.

FEDA té encomanada per llei les següents funcions:

- 1) Activitats en règim de gestió directa:
 - La importació i l'exportació d'energia elèctrica.
 - La compra i venda a l'engròs d'energia elèctrica, de fred i de calor útil.
 - L'operació, el manteniment i el desenvolupament de la xarxa de transport d'electricitat.
 - El proveïment de gas natural a les centrals de cogeneració d'energia elèctrica i tèrmica útil connectades a una xarxa pública de calor.
 - L'adquisició de gas natural liquat (GNL) en els mercats internacionals.
- 2) Activitats en règim de concessió administrativa:
 - La producció d'energia elèctrica, calor útil (cogeneració) i de fred útil (trigeneració).
 - La distribució i la venda minorista de fred i de calor útil.

Les activitats en règim de concessió administrativa també es poden desenvolupar en règim directe a través d'una societat mercantil, la qual ha d'estar autoritzada pel Govern i la major part del capital ha de pertànyer a FEDA. En aquest sentit, en data 8 de novembre de 2018, prèvia autorització del Govern, va ésser constituïda la societat *Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU* per a dur a terme les activitats en règim de concessió administrativa, de la qual l'Ens és propietari del 100% de les seves accions a 31 de desembre de 2019 (veure notes 5, 6 i 8 (a.1)).

D'altra banda, amb data 10 de setembre de 2018, l'Ens va procedir a la constitució d'una societat filial participada al 100% per FEDA, denominada *FEDA Solucions, SAU*, l'objecte social de la qual consisteix en la prestació de serveis en l'àmbit de l'energia i de l'estalvi, i l'eficiència energètica.

Per portar a terme l'objecte esmentat, l'Ens gestionarà i explotará totes les infraestructures tècniques existents i les que puguin instal·lar en el futur.

Els òrgans de govern de l'Ens són:

- El Consell d'Administració.
- El Director General.

L'Ens està sotmès al règim del pressupost. El Consell d'Administració aprova anualment el projecte del pressupost i el trameta al Molt Il·lustre Govern d'Andorra, acompanyat dels documents que preveu la Llei General de les Finances Públiques.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

D'acord amb l'establert al Decret del 22 de desembre de 2016 d'aprovació del reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'Ens és el Pla General de Comptabilitat d'Andorra, aprovat per Govern el 23 de juliol de 2008 i modificat pel Decret del 15 de febrer de 2012, que desenvolupa les previsions contingudes a la Llei 30/2007, del 20 de desembre de 2007 de la comptabilitat dels empresaris, i les disposicions legals en matèria comptable obligatòries (veure nota 2 (b)).

Les tarifes elèctriques de FEDA per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019 es regeixen pel Decret del 12 de desembre de 2018 de modificació de les tarifes elèctriques, publicades en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra en data 19 de desembre de 2018. Addicionalment i pel que fa a les tarifes de la venda minorista de calor útil, es regeixen pel Decret del 14 de setembre de 2016 de creació de les tarifes de la venda minorista de calor útil, publicades en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra en data 21 de setembre de 2016 i per les revisions posteriors que modifiquen les mateixes.

La gestió econòmica de l'Ens té per objectiu l'equilibri financer. No obstant això, amb una part dels excedents d'explotació podrà constituir un fons de reserva que haurà d'aplicar-se exclusivament al finançament de les millores i ampliacions de les instal·lacions; la resta d'aquests excedents d'explotació revertiran a l'Administració General. La distribució dels excedents es determinarà pel Consell d'Administració de FEDA.

(2) Bases de presentacióa) Imatge fidel

Els presents comptes anuals es componen del balanç de situació, l'estat de canvis del patrimoni net a 31 de desembre de 2019, així com del compte de pèrdues i guanys, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria per a l'exercici anual acabat en la data esmentada.

Aquests comptes anuals han estat preparats pel Consell d'Administració de l'Ens amb l'objectiu de mostrar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Ens a 31 de desembre de 2019 i dels resultats de les seves operacions per a l'exercici anual acabat a la mateixa data.

Aquests comptes anuals han estat preparats en euros a partir dels registres auxiliars de comptabilitat de l'Ens pel Consell d'Administració amb l'objectiu de ser presentats al Govern d'Andorra per la seva aprovació. Tot i això, el Consell d'Administració de l'Ens preveu que aquests comptes anuals seran aprovats sense variacions significatives.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

b) Bases de presentaciób.1) Primera aplicació del Pla General de Comptabilitat d'Andorra

El Govern del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 22 de desembre de 2016, va aprovar el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del Sector Públic amb caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.

Amb aquest Decret, el Govern d'Andorra, requereix a l'Administració general i a les seves entitats dependents que elaborin els seus comptes anuals per als exercicis financers que comencin a partir de l'1 de gener del 2017, de conformitat amb les Normes Internacionals de Comptabilitat del Sector Públic.

Aquest Decret deroga l'aprovat per Decret del 27 de gener de 1999 que aprovava el Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra que havien d'utilitzar l'Administració general i les seves entitats dependents.

D'acord amb l'article 2.2 del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes Internacionals de Comptabilitat del Sector Públic, s'estableix que aquelles entitats dependents de l'Administració general considerades empreses públiques, entre elles FEDA, han d'utilitzar com a pla comptable marc el Pla General de Comptabilitat d'Andorra aprovat pel Decret del 23 de juliol de 2008 i modificat pel Decret del 15 de febrer de 2012 (nota 1).

Els comptes anuals corresponents al 31 de desembre de 2017 van ser els primers comptes anuals que FEDA va preparar d'acord amb el Pla General de Comptabilitat d'Andorra (PGCA). Fins a la data, l'Ens preparava els seus estats financers d'acord amb els principis comptables obligatoris amb incidència en el patrimoni, la situació financera i els resultats de la mateixa, establerts en el Pla General de Comptabilitat Pública d'Andorra, aprovat per decret el 27 de gener de 1999.

b.2) Principis comptables generalment acceptats

En l'elaboració d'aquests comptes anuals s'han aplicat tots els principis comptables obligatoris amb incidència en el patrimoni, la situació financera i els resultats de l'Ens, establerts d'acord amb la legislació vigent, és a dir, la Llei de Finances Públiques i el Pla General de Comptabilitat d'Andorra aprovat pel Govern el 23 de juliol del 2008 i modificat pel Decret del 15 de febrer de 2012.

c) Fons de maniobra

El balanç de situació adjunt a 31 de desembre de 2019 mostra un fons de maniobra positiu per import de 37.165.011 euros (fons de maniobra positiu de 32.538.068 euros a 31 de desembre de 2018). Aquesta situació és conseqüència principalment dels beneficis obtinguts durant els darrers exercicis i l'aplicació del pla de negoci que preveu el finançament de les inversions amb recursos propis i endeutament a llarg termini.

A 31 de desembre de 2019, les previsions de "cash flow" són positives, per la qual cosa, l'Ens disposa de la liquiditat suficient per tal de no crear tensions de tresoreria ni afectar al principi d'empresa en funcionament.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
d) Comparació de la informació

Els Administradors presenten els comptes anuals amb xifres comparatives del període anterior (pel balanç de situació, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria), per la seva informació i consideració, classificant les xifres de l'exercici anterior comparativament amb les de l'exercici actual.

e) Canvis en criteris comptables i correcció d'errors

D'acord amb l'establert en el Pla General de Comptabilitat d'Andorra, durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, els Administradors han procedit a classificar i ajustar la comptabilització de certes partides de balanç respecte a les presentades en els comptes anuals acabats a 31 de desembre de 2018. Un detall de les reclassificacions i ajustaments realitzats és com segueix:

- (e.1) Els Administradors de la Societat han procedit a ajustar 186.509 euros de l'epígraf "Immobilitzat tangible" de l'actiu del balanç de situació amb contrapartida a reserves, corresponent a l'import retroactiu de la correcció de la vida útil per a l'amortització de certs actius de l'Ens, els quals es trobaven instal·lats en un terreny sota règim de concessió administrativa, i que durant l'exercici 2019 han estat traspassats juntament amb l'actiu intangible corresponent a dita concessió administrativa a la societat filial Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU (veure nota 6). Un detall de l'esmentat ajustament és com segueix:

	Euros	
	Dèbit	Crèdit
Romanent	186.509	-
Amortització acumulada Immobilitzat tangible	-	186.509
	186.509	186.509

(3) Distribució del resultat

La proposta de distribució de resultats de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2019, pendent d'aprovació pel Consell d'Administració és la següent:

	Euros
A Romanent	10.423.797
A Dividends de l'exercici	4.467.341
	14.891.138

La proposta de distribució de resultats de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2018, aprovada pel Consell d'Administració va ser la següent:

	Euros
A Romanent	10.211.116
A Dividends de l'exercici	4.376.193
	14.587.309

(Segueix)

(4) Normes de registre i valoració

Les principals normes de registre i valoració utilitzades per l'Ens en l'elaboració dels presents comptes anuals, d'acord amb les establertes pel Pla General de Comptabilitat, han estat les següents:

a) Immobilitzat intangible

L'immobilitzat intangible es presenta valorat segons el seu preu d'adquisició o cost de producció, menys l'amortització acumulada i, si escau, menys qualsevol pèrdua per deteriorament.

Les despeses de manteniment i reparació de l'immobilitzat intangible que no incrementen la vida útil de l'actiu, es reconeixen com a despeses en l'exercici del seu meritament.

L'amortització dels elements de les immobilitzacions intangibles es realitza sobre el valor de cost, seguint el mètode lineal durant els següents períodes de vida útil estimada:

	<u>Anys de vida útil</u>
Concessions administratives	30
Aplicacions informàtiques	5
Altres immobilitzats intangibles	5

b) Immobilitzat tangible

L'immobilitzat tangible es presenta valorat segons el seu preu d'adquisició o cost de producció, menys l'amortització acumulada i, si escau, menys qualsevol pèrdua de valor irreversible.

L'amortització dels elements de les immobilitzacions materials es realitza sobre el valor de cost, seguint el mètode lineal durant els següents períodes de vida útil estimada:

	<u>Anys de vida útil</u>
Construccions	12-45
Infraestructures	40
Equips de producció	15-60
Alta Tensió i ETR	20
Actius distribució	10-20
Instal·lacions tècniques d'edificis	12
Equips procés d'informació i telecontrol	5
Elements de transport	5
Mobiliari	5

Les despeses de manteniment i reparacions que no milloren la utilització dels béns ni allarguen la seva vida útil es carreguen al compte de pèrdues i guanys en el moment en què es produeixen.

Deteriorament del valor dels actius tangibles i intangibles

Al tancament de cada exercici o sempre que existeixin indicis d'una pèrdua de valor irreversible dels actius materials diferent de l'amortització sistemàtica, l'Ens procedeix a estimar mitjançant el denominat "Test de deteriorament" la possible existència de pèrdues de valor que redueixen el valor recuperable dels esmentats actius a un import inferior al seu valor en llibres.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

c) Inversions immobiliàries

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents comptes anuals.

d) Actius financersClassificació

Els actius financers que té l'Ens es classifiquen en la categoria següent:

- Actius financers a cost amortitzat: actius financers originats en la venda de béns o en la prestació de serveis per operacions de tràfic de l'Ens, o els que, en no tenir un origen comercial, no siguin instruments de patrimoni ni derivats i els cobraments dels quals siguin de quantia fixa o determinable i no es negociïn en un mercat actiu.

Entre els actius financers a cost amortitzat, l'Ens té comptabilitzada a llarg termini sota el capítol "Altres empreses - Altres", i a curt termini sota el capítol de "Ajustaments per periodificació", les despeses a distribuir corresponents a l'aportació de l'Ens a l'externalització del pla de pensions en concepte de la despesa futura de personal fins la seva edat de jubilació. Es valoren pel seu preu d'adquisició i s'imputen al compte de resultats fins el termini de venciment de l'aportació d'acord a un pla financer.

- Actius financers de negociació: es considera que un actiu financer (préstec o crèdit comercial, valor representatiu de deute, instrument de patrimoni o derivat) es posseeix per a negociar quan:
 - S'origini o s'adquireixi amb el propòsit de vendre'l a curt termini.
 - Sigui un instrument financer derivat, sempre que no sigui un contracte de garantia financera ni hagi estat designat com a instrument de cobertura.
- Actius financers a cost: inversions en el patrimoni d'empreses del grup i associades. Es consideren empreses del grup aquelles vinculades amb l'Ens per una relació de control, i empreses associades aquelles sobre les quals l'Ens exerceix una influència significativa.

Valoració inicial

Els actius financers es registren inicialment al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que siguin directament atribuïbles, a excepció dels actius financers de negociació, en què els costos de transacció es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Valoració posterior

Els préstecs i partides que s'han de cobrar es valoren pel seu cost amortitzat.

Almenys al tancament de l'exercici l'Ens duu a terme un test de deteriorament per als actius financers que no estan registrats a valor raonable. Es considera que hi ha evidència objectiva de deteriorament, si el valor recuperable del actiu financer és inferior al seu valor en llibres. Quan es produeixi el valor en llibres d'aquest deteriorament es registra en el compte de pèrdues i guanys.

En particular, i respecte a les correccions valoratives relatives als crèdits i comptes a cobrar a curt termini, el criteri utilitzat per l'Ens per calcular les corresponents correccions valoratives, si n'hi hagués, és el seguiment individualitzat de tots els saldos a cobrar al tancament de l'exercici.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)**Memòria dels comptes anuals**

Els actius financers a cost, que corresponen a inversions en empreses del grup i associades es valoren pel seu cost, minorant, en el seu cas, per l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament. Les esmentades correccions es calculen com la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable, entès aquest com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats d'inversió. Excepte millor evidència de l'import recuperable, es pren en consideració el patrimoni net de l'entitat participada, corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració (incloent el fons de comerç, en el supòsit d'existir).

Els actius financers de negociació es valoren pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció que es puguin incórrer a la seva alienació.

L'Ens dóna de baixa els actius financers quan expiren o s'han cedit els drets sobre els fluxos d'efectiu del corresponent actiu financer i s'han transferit substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat.

Per contra, l'Ens no dóna de baixa els actius financers, i reconeix un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, a les cessions d'actius financers en les quals es retengui substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, tals com els descomptes d'efectes.

e) Existències

Les existències corresponen a recanvis i altres materials destinats al manteniment i conservació, o a la producció d'immobilitzat. Aquestes es presenten valorades al preu d'adquisició d'acord amb el mètode del preu mig ponderat.

L'Ens segueix la política d'aplicar correccions valoratives quan el valor de mercat d'un bé o qualsevol altre valor que li correspongui siguin inferiors al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció, i amb aquesta finalitat es dotarà la provisió pertinent quan la depreciació sigui reversible. Quan la depreciació sigui irreversible aquesta circumstància s'haurà de tenir en compte a l'hora de valorar les existències.

f) Passius financers**Classificació**

Els passius financers que té l'Ens es classifiquen en la categoria següent:

- **Passius financers a cost amortitzat**: Són passius financers aquells dèbits i partides a pagar que té l'Ens i que s'han originat en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o també aquells que, sense tenir un origen comercial, no poden ser considerats com a instruments financers derivats.
- **Passius financers de negociació**: Són passius financers de negociació, aquells que es posseeixen per negociar, amb el propòsit de vendre'ls en el curt termini.

Valoració inicial i posterior

Els passius a cost amortitzat que corresponen a dèbits i partides que s'han de pagar, es valoren inicialment al valor raonable de la contraprestació rebuda, ajustada pels costos de la transacció directament atribuïbles. Amb posterioritat, aquests passius es valoren d'acord amb el seu cost amortitzat.

En la valoració dels passius financers de negociació s'apliquen els mateixos criteris establerts en els actius financers de negociació (veure nota 4 (d) anterior).

L'Ens dóna de baixa els passius financers quan s'extingeixen les obligacions que els han generat.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

g) Provisions i contingències

L'Ens en la formulació dels presents comptes anuals diferencia entre:

- Provisions: saldos creditors que cobreixen obligacions actuals derivades de successos passats, la cancel·lació dels quals és probable que originin una sortida de recursos, però que resulten indeterminats quant el seu import i/o moment de cancel·lació.
- Passius contingents: obligacions possibles sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització futura de les quals està condicionada al fet que ocorri, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de la Societat.

Els comptes anuals recullen totes les provisions respecte a les quals s'estimi que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és major que en cas contrari. Els passius contingents no es reconeixen en els comptes anuals, sinó que s'informa sobre aquests a les notes de la memòria, en la mesura que no siguin considerats com a remots.

Les provisions es valoren pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari per cancel·lar o transferir l'obligació, tenint en compte la informació disponible sobre el succés i les seves conseqüències, i els ajustos que sorgeixen per l'actualització d'aquestes provisions es registren com a despesa financera conforme es va meritant.

Els Administradors són responsables de l'estimació i quantificació dels riscos relacionats amb les possibles provisions que s'han de registrar o passius contingents que s'han d'informar en la memòria.

g.1) Provisions per a pensions i obligacions similars

D'acord amb el Reglament de Personal de l'Ens, el personal de FEDA, incorporat entre el primer de març de 1988 i el 31 de desembre de 2000, així com el personal que prové de FHASA/EASA, incorporat a les esmentades societats entre el 1er de maig de 1985 i el 1er de març del 1988, té dret a un règim complementari de jubilació de la Seguretat Social garantit per FEDA (Pla B de jubilació). Així mateix, tots els empleats de FHASA/EASA incorporats abans del primer de maig de 1985, també tenien dret a un règim complementari de jubilació de la Seguretat Social garantit per FEDA (Pla C de jubilació).

Com a resultat d'aquest Reglament l'Ens ha procedit a efectuar, durant l'exercici 2019, l'estudi actuarial que valora el passiu a reconèixer a 31 de desembre de 2019 per als compromisos de pensions assumits per FEDA (les anteriors valoracions actuàries van ser realitzades en els exercicis 2002, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 i 2017) amb les següents hipòtesis principals:

Taxa nominal d'actualització	1,40%
Creixement salarial	1%
Taules de mortalitat	PERM/F2000

Atès que la taula d'invalidesa no té cap efecte econòmic sobre la valoració, s'ha procedit a eliminar-la de les hipòtesis del càlcul actuarial realitzat durant el present exercici 2019.

El passiu meritat, a 31 de desembre de 2019, és de 2.069.038 euros (1.937.978 euros a 31 de desembre de 2018) (veure nota 14 (a)).

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

Els empleats que s'incorporen a FEDA a partir de l'1 de gener del 2001 participen en un fons de pensions gestionat per una empresa externa en la que FEDA contribueix en un 4% i el treballador en un 4% del seu salari al fons (Pla A de jubilació). Aquest pla s'ha fet extensiu a la totalitat d'empleats que han decidit acollir-se al mateix. FEDA ha aportat el risc total de l'estudi actuarial dels empleats incorporats a FEDA abans de l'1 de gener de 2001 que s'han volgut acollir al nou pla. Les aportacions que meriten en l'exercici 2019 són de 176.460 euros (171.952 euros a l'exercici 2018), corresponents a la participació de FEDA al pla B i C per 136.812 euros (131.788 euros a l'exercici 2018) i el traspàs a despesa a distribuir del pla A per 39.648 euros (40.164 euros a l'exercici 2018).

En aquest mateix epígraf dels comptes anuals, FEDA té registrada una provisió corresponent als consums d'energia gratuïts dels anys posteriors a la jubilació dels treballadors incorporats a l'Ens. Fins l'exercici 2014 per calcular la provisió del consum dels empleats es va utilitzar el preu mig de compra de l'electricitat comprada a França, Espanya i l'adquirida a CTRA, SA amb els respectius preus de compra suportat per FEDA en cada exercici.

Per l'exercici 2015 i posteriors, per tal d'incloure l'efecte de la producció de la central hidroelèctrica i per donar la informació més ajustada, es va recalculer la provisió a partir de l'any 2009 incloent-hi la producció de la central hidroelèctrica. El preu mig de compra es va calcular prorratejant l'electricitat comprada segons el preu de compra de cada proveïdor (EDF, Endesa i CTRA, SA) i l'electricitat produïda per la central hidroelèctrica pel seu preu mig estimat.

Per a l'exercici 2018 i posteriors, el preu es calcula d'acord amb els preus de venda publicats al BOPA donat que les provisions són en concepte d'avantatges socials, els quals estan sotmesos a tributació i cotització.

D'altra banda, l'interès tècnic aplicat s'alinea amb l'emprat per Mora Assegurances en la valoració de la provisió per pensions realitzat durant el present exercici 2019. Així l'interès ha passat del 2,50% al 1,40% actual.

h) Reconeixement d'ingressos i despeses

Els ingressos i despeses es registren seguint el criteri de meritament, és a dir, en funció de la corrent real de béns i serveis que representen i amb independència del moment en què es produeix el cobrament o pagament dels mateixos. Els ingressos i les despeses es valoren pel valor raonable de la contraprestació deduïts els descomptes, bonificacions o rebaixes comercials.

El reconeixement dels ingressos per vendes es produeix en el moment en què s'han transferit al comprador els riscos i beneficis inherents a la propietat del bé venut, i no es manté la gestió corrent sobre aquest bé, ni és reté el control efectiu sobre aquest.

Els ingressos per prestació de serveis es reconeixen considerant el grau de realització de la prestació a la data de balanç, sempre que el resultat de la transacció pugui ser estimat amb fiabilitat.

i) Classificació corrent / no corrent

Els actius i passius es presenten en el balanç de situació classificats entre corrents i no corrents. A aquests efectes, els actius i passius es classifiquen com a corrents quan estan vinculats al cicle normal d'explotació de l'Ens i s'espera que es vinguin, consumeixin, liquidin o realitzin en el transcurs d'aquest. El cicle normal d'explotació és d'un any en l'activitat desenvolupada per l'Ens.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

j) Transaccions en moneda estrangeraj.1) Immobilitzat tangible i intangible

Com a norma general, es farà la conversió a la moneda nacional aplicant al preu d'adquisició o al cost de producció el tipus de canvi vigent en la data en què els béns s'hagin incorporat al patrimoni.

Les amortitzacions i les provisions per depreciació s'hauran de calcular, com a norma general, sobre l'import resultant de l'aplicació del paràgraf anterior.

En el cas que es facin adquisicions en moneda estrangera d'inversions destinades a l'ús general o d'inversions gestionades, se'n farà la conversió aplicant el tipus de canvi vigent en la data en què els béns s'hagin incorporat al patrimoni.

j.2) Existències

Es farà la conversió a la moneda nacional aplicant al preu d'adquisició o al cost de producció el tipus de canvi vigent en la data en què es produeixi cada adquisició, aplicant el mètode de preu mitjà ponderat.

Caldrà dotar a la provisió quan la valoració obtinguda d'aquesta manera superi el preu que les existències tinguin al mercat en la data del tancament de comptes, si aquest preu de mercat està fixat en moneda estrangera, se'n farà la conversió a la moneda nacional aplicant-hi el tipus de canvi vigent en la data esmentada.

j.3) Valors de renda variable

Es farà la conversió a la moneda nacional aplicant al preu d'adquisició el tipus de canvi vigent en la data en què aquests valors s'hagin incorporat al patrimoni.

S'haurà de dotar la provisió quan la valoració així obtinguda excedeixi del preu que els valors tinguessin en el mercat en la data del tancament de comptes. Si aquest preu de mercat està fixat en moneda estrangera, se'n farà la conversió a la moneda nacional aplicant-hi el tipus de canvi vigent en la data esmentada.

j.4) Tresoreria, valors de renda fixa, crèdits i dèbits

La conversió a moneda nacional d'aquests actius i passius en moneda estrangera es farà aplicant el tipus de canvi vigent a la data en què els béns, crèdits i dèbits, s'han incorporat al balanç. A la data de tancament de l'exercici figuraran en el balanç d'acord amb el tipus de canvi vigent en aquest moment.

Si com a conseqüència d'aquesta valoració es produeix una diferència de canvi negativa o positiva, aquesta serà carregada o abonada, respectivament, al resultat de l'exercici.

k) Impost general indirecte

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 21 de juny de 2012 va aprovar la Llei 11/2012 de l'impost general indirecte que va entrar en vigor l'1 de gener de 2013. Aquesta llei fou modificada amb data 18 d'octubre de 2012 per la Llei 29/2012 i posteriorment amb data 23 de maig de 2013 per la Llei 11/2013. L'esmentada llei fou complementada pel reglament de data 5 de novembre de 2012, posteriorment modificat amb data 17 d'abril de 2013. Amb l'entrada en vigor d'aquest impost l'ISI quedà derogat, així com l'IMI i el cànon del 5,5% del consum d'electricitat, entre d'altres.

Aquesta llei sotmet a gravamen el consum mitjançant la tributació dels lliuraments de béns i les prestacions de serveis realitzades per empresaris o professionals, així com de les importacions de béns.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

A l'entrada en vigor de la Llei 11/2012 existeixen diferents tipologies de gravamen: el tipus de gravamen general (4,5%), el tipus de gravamen reduït (1%), el tipus de gravamen súper reduït (0%) i el tipus de gravamen incrementat (9,5%).

El tipus de gravamen general s'estableix en un 4,5% exigible per part de l'administració sempre i quan no es prevegi expressament l'aplicació d'un altre tipus de gravamen.

Els obligats tributaris han de determinar en cada període de liquidació el deute tributari, minorant l'impost general indirecte repercutible en el període, per les quotes de l'impost general indirecte suportat que tinguin el caràcter de deduïble.

Les liquidacions de l'impost general indirecte es poden realitzar anualment, semestralment, trimestralment o mensualment depenent de la xifra anual de negocis de les activitats dutes a terme per l'obligat tributari l'any immediatament anterior. En el cas de FEDA les liquidacions es realitzen de forma mensual donat que durant l'exercici anterior la xifra de negocis de l'Ens superava el llindar dels 3.600.000 euros.

De conformitat amb el que s'estableix a l'article 40 de l'esmentada llei i sent el cas particular de FEDA, les importacions d'electricitat queden exemptes d'IGI per evitar la doble imposició.

l) Impost sobre societats

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 29 de desembre de 2010 va aprovar la Llei 95/2010 de l'impost sobre beneficis que va entrar en vigor l'1 de gener de 2012. Aquesta llei fou posteriorment modificada amb data 1 de desembre de 2011 per la llei 17/2011 i complementada pel reglament del 20 de juny de 2012.

Aquesta llei sotmet a gravamen la renda mundial obtinguda per les persones jurídiques residents fiscals en territori Andorrà que realitzin activitats empresarials.

S'estableixen un tipus de gravamen del 10% sobre els beneficis de les societats.

La despesa o ingrés per impost sobre beneficis comprèn la part relativa a la despesa o ingrés per l'impost corrent i la part corresponent a la despesa o ingrés per impost diferit.

L'impost corrent és la quantitat que l'Ens satisfà com a conseqüència de les liquidacions fiscals de l'impost sobre el benefici relatives a un exercici. Les deduccions i altres avantatges fiscals en la quota de l'impost, excloses les retencions i els pagaments a compte, com també les pèrdues fiscals compensables d'exercicis anteriors i aplicades efectivament en aquest exercici, donen lloc a un menor import de l'impost corrent.

La despesa o l'ingrés per impost diferit es correspon amb el reconeixement i la cancel·lació dels actius i passius per impost diferit.

Els impostos diferits es registren per les diferències temporals existents a la data del balanç entre la base fiscal dels actius i passius i els seus valors comptables. Es consideren com a base fiscal d'un element patrimonial l'import atribuït al mateix a efectes fiscals.

L'efecte impositiu de les diferències temporals s'inclouen en els corresponents epígrafs "Actius per impost diferit" i "Passius per impost diferit" del balanç de situació adjunt.

L'Ens reconeix un passiu per impost diferit per a totes les diferències temporals imposables.

L'Ens reconeix els actius per impost diferit per a totes les diferències temporals deduïbles, crèdits fiscals no utilitzats i bases de tributació negatives pendents de compensar, en la mesura que resulti probable que l'Ens disposi de guanys fiscals futurs que permetin l'aplicació d'aquests actius.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

A la data de tancament de l'exercici, l'Ens avalua els actius per impost diferit reconeguts i aquells que no s'han reconegut anteriorment. D'acord amb aquesta anàlisi, l'Ens procedeix a donar de baixa un actiu reconegut anteriorment si ja no resulta probable la seva recuperació, o procedeix a registrar qualsevol actiu per impost diferit no reconegut anteriorment sempre que resulti probable que l'Ens disposi de guanys fiscals futurs que permetin la seva aplicació.

(5) Immobilitzat intangible

Un detall del capítol de l'immobilitzat intangible a 31 de desembre de 2019 i 2018 així com el seu moviment durant l'exercici 2019, es presenta a continuació:

	Euros				Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Altes	Baixes	Traspassos	
<u>Cost</u>					
Aplicacions informàtiques	1.069.600	114.471	-	-	1.184.071
Altre immobilitzat intangible	17.622.861	3.646	(1.400.000)	38.098	16.264.605
Immobilitzat intangible en curs	421.421	548.720	(37.560)	(37.748)	894.833
	<u>19.113.882</u>	<u>666.837</u>	<u>(1.437.560)</u>	<u>350</u>	<u>18.343.509</u>
<u>Amortització acumulada</u>					
Aplicacions informàtiques	(405.024)	(233.195)	-	-	(638.219)
Altre immobilitzat intangible	(15.945.254)	(410.706)	307.222	-	(16.048.738)
	<u>(16.350.278)</u>	<u>(643.901)</u>	<u>307.222</u>	<u>-</u>	<u>(16.686.957)</u>
<u>Valor net comptable</u>	<u>2.763.604</u>	<u>22.936</u>	<u>(1.130.338)</u>	<u>350</u>	<u>1.656.552</u>
			(nota 6)		

Un detall del capítol de l'immobilitzat intangible a 31 de desembre de 2018 i 2017 així com el seu moviment durant l'exercici 2018, es presenta a continuació:

	Euros				Saldos a 31/12/18
	Saldos a 31/12/17	Altes	Baixes	Traspassos	
<u>Cost</u>					
Aplicacions informàtiques	781.047	234.878	-	53.675	1.069.600
Altre immobilitzat intangible	17.583.922	38.939	-	-	17.622.861
Immobilitzat intangible en curs	1.085.717	21.383	(363.501)	(322.178)	421.421
	<u>19.450.686</u>	<u>295.200</u>	<u>(363.501)</u>	<u>(268.503)</u>	<u>19.113.882</u>
<u>Amortització acumulada</u>					
Aplicacions informàtiques	(208.764)	(196.260)	-	-	(405.024)
Altre immobilitzat intangible	(15.386.106)	(559.148)	-	-	(15.945.254)
	<u>(15.594.870)</u>	<u>(755.408)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(16.350.278)</u>
<u>Valor net comptable</u>	<u>3.855.816</u>	<u>(460.208)</u>	<u>(363.501)</u>	<u>(268.503)</u>	<u>2.763.604</u>

A 31 de desembre de 2019 existeixen béns en ús totalment amortitzats per import de 14.312.185 euros (mateix import a 31 de desembre de 2018).

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

A 31 de desembre de 2019 i 2018, l'Ens no ha capitalitzat despeses financeres en el seu immobilitzat.

Els criteris per a l'amortització dels elements de l'immobilitzat intangible s'apliquen un cop entren en ús sobre el seu valor a cost, seguint el mètode lineal, d'acord amb els criteris establerts en la nota 4 (a) dels comptes anuals adjunts.

(6) Immobilitzat tangible

Un detall del capítol de l'immobilitzat tangible a 31 de desembre de 2019 i 2018 així com el seu moviment durant l'exercici 2019, es presenta a continuació:

	Euros					Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Correcció errors (nota 2 (e))	Altes	Baixes	Traspassos	
Cost						
Terrenys	4.629.682	-	-	-	-	4.629.682
Edificis i altres construccions	69.718.643	-	55.096	(6.653.572)	183.514	63.303.681
Equips i instal·lacions tècniques	165.281.925	-	2.984.779	(10.750.936)	1.040.893	158.556.661
Mobiliari i altre immobilitzat	4.580.571	-	9.628	(223.676)	-	4.366.523
Immobilitzat tangible en curs	2.038.196	-	1.948.718	(521.530)	(1.224.757)	2.240.627
	<u>246.249.017</u>	<u>-</u>	<u>4.998.221</u>	<u>(18.149.714)</u>	<u>(350)</u>	<u>233.097.174</u>
Amortització acumulada						
Edificis i altres construccions	(23.410.154)	(186.509)	(1.765.626)	684.872	-	(24.677.417)
Equips i instal·lacions tècniques	(78.522.211)	-	(5.086.707)	3.076.329	(343.438)	(80.876.027)
Mobiliari i altre immobilitzat	(4.260.085)	-	(407.964)	223.834	343.438	(4.100.777)
	<u>(106.192.450)</u>	<u>(186.509)</u>	<u>(7.260.297)</u>	<u>3.985.035</u>	<u>-</u>	<u>(109.654.221)</u>
Valor net comptable	<u>140.056.567</u>	<u>(186.509)</u>	<u>(2.262.076)</u>	<u>(14.164.679)</u>	<u>(350)</u>	<u>123.442.953</u>

Un detall del capítol de l'immobilitzat tangible a 31 de desembre de 2018 i 2017 així com el seu moviment durant l'exercici 2018, es presenta a continuació:

	Euros				Saldos a 31/12/18
	Saldos a 31/12/17	Altes	Baixes	Traspassos	
Cost					
Terrenys	4.629.682	-	-	-	4.629.682
Edificis i altres construccions	68.939.495	55.232	(16.192)	740.108	69.718.643
Equips i instal·lacions tècniques	162.001.645	3.658.802	(2.359.929)	1.981.407	165.281.925
Mobiliari i altre immobilitzat	4.197.848	123.382	(46.086)	305.427	4.580.571
Immobilitzat tangible en curs	3.642.715	1.153.920	-	(2.758.439)	2.038.196
	<u>243.411.385</u>	<u>4.991.336</u>	<u>(2.422.207)</u>	<u>268.503</u>	<u>246.249.017</u>
Amortització acumulada					
Edificis i altres construccions	(21.523.001)	(1.902.659)	15.506	-	(23.410.154)
Equips i instal·lacions tècniques	(75.622.709)	(5.258.105)	2.358.603	-	(78.522.211)
Mobiliari i altre immobilitzat	(3.999.089)	(306.262)	45.266	-	(4.260.085)
	<u>(101.144.799)</u>	<u>(7.467.026)</u>	<u>2.419.375</u>	<u>-</u>	<u>(106.192.450)</u>
Valor net comptable	<u>142.266.586</u>	<u>(2.475.690)</u>	<u>(2.832)</u>	<u>268.503</u>	<u>140.056.567</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

Amb data 5 de juliol de 2019, la societat filial Capçalera d'infraestructures energètiques, SAU, va procedir a l'ampliació del seu capital social mitjançant l'emissió de 17.000 noves accions a un valor nominal de 600 euros cadascuna (10.200 milers d'euros), amb una prima d'emissió de 312 euros per acció (5.304 milers d'euros) les qual van ser subscrietes i desemborsades íntegrament pel seu accionista únic (FEDA), mitjançant l'aportació dinerària de 863 milers d'euros, així com l'aportació no dinerària de 14.641 milers d'euros corresponent als principals actius necessaris per poder dur a terme l'activitat de la Societat (veure nota 8 (a.1)).

El desemborsament de l'esmentada ampliació de capital es va dur a terme d'acord amb el següent detall:

	Euros
	<u>2019</u>
Aportació dinerària	862.975
Aportació no dinerària	<u>14.641.025</u>
	<u>15.504.000</u>
	(nota 8 (a.1))

Un detall dels actius aportats en concepte d'aportació no dinerària, els quals suposen la majoria de les baixes d'immobilitzat tangible de l'Ens corresponents a l'exercici 2019, realitzades per subscriure l'ampliació de capital de la societat filial Capçalera d'Infraestructures energètiques, SAU amb prima d'emissió, és com segueix:

	Euros
	<u>2019</u>
Immobilitzat intangible (nota 5)	1.130.338
Concessió administrativa terreny de Soldeu	1.092.778
Immobilitzat intangible en curs	37.560
Immobilitzat tangible	13.510.687
Edificis i instal·lacions tècniques per la Cogeneració	7.820.264
Xarxa de distribució de calor	5.401.141
Immobilitzat material en curs	<u>289.282</u>
Total aportació no dinerària	<u>14.641.025</u>

El capítol de "Concessió administrativa terreny de Soldeu", correspon a la cessió a FEDA (accionista únic) del dret d'ús de la parcel·la de terreny comunal, situada al poble de Soldeu, al lloc anomenat solà d'Íncles, de la Parròquia de Canillo. Aquesta cessió, es va dur a terme mitjançant un contracte de concessió amb data 12 de novembre de 2012, modificat posteriorment amb una novació modificativa del mateix de data 15 d'abril de 2019, a través de la qual el Comú de Canillo va concedir a FEDA, per un termini de 30 anys a comptar de la data de l'esmentat contracte, l'ús de l'esmentada parcel·la amb la finalitat que FEDA la destinés a la construcció d'una central de cogeneració de calor i electricitat amb gas natural liquat (GNL), inclòs al dipòsit d'emmagatzematge de GNL i les instal·lacions auxiliars necessàries per al funcionament de la central de cogeneració i de la xarxa de calor urbana. Durant l'exercici 2019, l'esmentada activitat, ha estat traspasada a la societat filial Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU, mitjançant l'aportació de l'esmentada concessió, i dels actius per dur-la a terme.

El capítol de "Edificis i instal·lacions tècniques per la Cogeneració", correspon a l'aportació de l'edifici que acull la "Central de Cogeneració de Soldeu", juntament amb totes les instal·lacions interiors, el motor de cogeneració, la sala de calderes i tots els elements auxiliars existents per al funcionament de la central, la planta satèl·lit de regasificació de Gas, així com el restant immobilitzat material que integren l'equipament de la "Central de Cogeneració de Soldeu" i/o que estan afectes a la seva explotació i funcionament.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

El capítol de "Xarxa de distribució de calor", correspon a les instal·lacions de calefacció urbana d'una longitud total aproximada de 3.000 metres, situada en el subsol de la via pública, el traçat de la qual discorre des del poble de El Tarter fins a la "Central de Cogeneració de Soldeu", i des d'aquesta fins al poble de Soldeu, juntament amb les subestacions que consisteixen en bescanviador de calor de potència variable, segons necessita dels usuaris finals.

El capítol de "Immobilitzat material en curs", correspon als projectes i estudis de viabilitat per a la futura central de cogeneració i xarxa de calor urbana al poble i Parròquia d'Andorra la Vella, al lloc conegut com la Comella.

A 31 de desembre de 2019 existeixen béns en ús totalment amortitzats per un valor de 38.614.752 euros (38.428.759 euros a 31 de desembre de 2018).

A 31 de desembre de 2019 i 2018 l'Ens no ha capitalitzat despeses financeres.

A 31 de desembre de 2019 i 2018 l'Ens ha activat treballs per al seu immobilitzat material per valor de 1.312.897 euros i 1.742.584 euros, respectivament (veure nota 16 (a.2)).

Els criteris per a l'amortització dels elements per a l'immobilitzat material s'apliquen un cop entren en ús sobre el seu valor de cost seguint el mètode lineal, d'acord amb els criteris de valoració establerts en la nota 4 (b) dels comptes anuals adjunts.

(7) Inversions immobiliàries

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents comptes anuals.

(8) Actius financers

Un detall per categories dels actius financers a 31 de desembre de 2019 és com segueix:

Actius financers	Euros		
	Cost amortitzat	Negociació	Cost
<u>Actius no corrents</u>			
Immobilitzat financer	419.656	13.293.682	18.459.391
Total	419.656	13.293.682	18.459.391
<u>Actius corrents</u>			
Crèdits i comptes a cobrar a curt termini	8.430.499	-	-
Inversions financeres a curt termini	-	22.247.598	-
Tresoreria	15.978.457	-	-
Total	24.408.956	22.247.598	-

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

(a) Immobilitzat financer

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Instruments de patrimoni	18.459.391	3.017.142
Inversions financeres a llarg termini	13.293.682	6.879.163
Altres	419.656	462.336
	<u>32.172.729</u>	<u>10.358.641</u>

(a.1) Instruments de patrimoni

Un detall del capítol "Instruments de patrimoni" a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019 és el següent:

<u>Cost</u>	Euros				Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Altes	Baixes	Traspassos	
Accions SEMTEE, SA	12.020	-	-	-	12.020
Accions CTRA, SA	2.885.122	-	-	-	2.885.122
Accions FEDA SOLUCIONS, SAU	60.000	-	-	-	60.000
Accions CIE, SAU	60.000	15.504.000	-	-	15.564.000
	<u>3.017.142</u>	<u>15.504.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>18.521.142</u>
<u>Deteriorament</u>		(nota 6)			
Accions SEMTEE, SA	-	-	-	-	-
Accions CTRA, SA	-	-	-	-	-
Accions FEDA SOLUCIONS, SAU	-	(60.000)	-	-	(60.000)
Accions CIE, SAU	-	(1.751)	-	-	(1.751)
	<u>-</u>	<u>(61.751)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(61.751)</u>
	<u>3.017.142</u>	<u>15.442.249</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>18.459.391</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2018 i 2017, així com el seu moviment durant l'exercici 2018 és el següent:

<u>Cost</u>	Euros				Saldos a 31/12/18
	Saldos a 31/12/17	Altes	Baixes	Traspassos	
Accions SEMTEE, SA	12.020	-	-	-	12.020
Accions CTRA, SA	2.885.122	-	-	-	2.885.122
Accions FEDA SOLUCIONS, SAU	-	60.000	-	-	60.000
Accions CIE, SAU	-	60.000	-	-	60.000
	<u>2.897.142</u>	<u>120.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3.017.142</u>
<u>Deteriorament</u>					
Accions SEMTEE, SA	-	-	-	-	-
Accions CTRA, SA	-	-	-	-	-
Accions FEDA SOLUCIONS, SAU	-	-	-	-	-
Accions CIE, SAU	-	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>2.897.142</u>	<u>120.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3.017.142</u>

Un detall de la informació més representativa de les participacions en empreses del grup a 31 de desembre de 2019 és com segueix:

Societat / Domicili/ Activitat	Percentatge participació directa	Euros					Resultat exercici 2019	Total Patrimoni net
		Capital Social	Reserva Legal	Altres Reserves	Prima d'emissió			
CTRA, SA Comella, Andorra la Vella	71,70%	3.289.700	657.940	2.894.843	-	673.059	7.515.542	
FEDA SOLUCIONS, SAU Av. La Bartra, Encamp	100%	60.000	-	-	-	(97.891)	(37.891)	
Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU Av. La Bartra, Encamp	100%	10.260.000	-	-	5.304.000	(1.751)	15.562.249	

L'objecte social de la Societat CTRA, SA és el desenvolupament del projecte de concepció, construcció i explotació del Centre de Tractament de Residus per la prestació del servei públic del tractament dels residus generats al Principat d'Andorra.

Amb data 10 de setembre de 2018 es va formalitzar la constitució d'una nova Societat anomenada "FEDA SOLUCIONS, SAU", de la qual l'Ens és propietari del 100% de les accions. L'objecte social de la Societat és la prestació de serveis en l'àmbit de l'energia i de l'estalvi, així com l'eficiència energètica.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

Amb data 8 de novembre de 2018 es va formalitzar la constitució d'una nova Societat anomenada "Capçalera d'infraestructures energètiques, SAU", de la qual l'Ens és propietari del 100% de les accions. L'objecte social de la Societat és la producció d'energia elèctrica, energia tèrmica (cogeneració), d'energia elèctrica i d'energia tèrmica i fred útil (trigeneració) i, la distribució i venda minorista de fred i calor útil.

Per dur a terme la seva activitat, amb data 5 de juliol de 2019, la societat Capçalera d'infraestructures energètiques, SAU, va procedir a l'ampliació del seu capital social mitjançant l'emissió de 17.000 noves accions a un valor nominal de 600 euros cadascuna (10.200 milers d'euros), amb una prima d'emissió de 312 euros per acció (5.304 milers d'euros) les qual van ser subscrietes i desemborsades íntegrament pel seu accionista únic (FEDA), mitjançant l'aportació dinerària de 863 milers d'euros, així com l'aportació no dinerària de 14.641 milers d'euros corresponent als principals actius necessaris per poder dur a terme l'activitat de la Societat filial (veure nota 6).

(a.2) Inversions financeres a llarg termini

Un detall del capítol "Inversions financeres a llarg termini" a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019 és el següent:

	Euros				Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Altes	Baixes	Traspassos	
Deute públic a llarg termini	6.879.164	7.119.648	(28.927)	(3.460.236)	10.509.648
Altres crèdits a llarg termini	-	2.950.000	-	(165.966)	2.784.034
	<u>6.879.164</u>	<u>10.069.648</u>	<u>(28.927)</u>	<u>(3.626.202)</u>	<u>13.293.682</u>
				(nota 8 (c))	

Un detall del capítol "Inversions financeres a llarg termini" a 31 de desembre de 2018 i 2017, així com el seu moviment durant l'exercici 2018 és el següent:

	Euros				Saldos a 31/12/18
	Saldos a 31/12/17	Altes	Baixes	Traspassos	
Deute públic a llarg termini	10.531.456	3.489.163	(21.179)	(7.120.276)	6.879.164
Altres crèdits a llarg termini	-	-	-	-	-
	<u>10.531.456</u>	<u>3.489.163</u>	<u>(21.179)</u>	<u>(7.120.276)</u>	<u>6.879.164</u>
				(nota 8 (c))	

El capítol de "Deute públic a llarg termini" a 31 de desembre de 2019 correspon a l'adquisició per part de l'Ens de Lletres del Tresor Andorrà amb venciments 12 d'abril de 2020 i 29 de maig de 2022, i amb un tipus d'interès d'entre el 0,45% i 1,75% respectivament (nota 19 (a)).

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

El capítol de "Altres crèdits a llarg termini", correspon a la part a llarg termini dels préstecs concedits durant l'exercici 2019 a les empreses filials de FEDA, és a dir, a Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU i Feda Solucions, SAU, d'acord amb el següent detall:

	Euros	
	2019	2018
Crèdits a LL/T Feda Solucions, SAU (nota 19 (a))	48.000	-
Crèdits a LL/T CIE, SAU (nota 19 (a))	2.736.034	-
	<u>2.784.034</u>	<u>-</u>

El capítol de "Crèdits a llarg termini CIE, SAU", inclou els préstecs amb dita societat, els quals han estat formalitzats i concedits mitjançant contractes entre les parts, en base a un Acord Marc signat entre l'Ens i la societat Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU (CIE, SAU) amb data 1 d'octubre de 2019, mitjançant el qual les dos parts acorden que, per tal que l'esmentada societat pugui finançar la primera fase del projecte de construcció de la Central de Cogeneració de la Comella i la xarxa de distribució de calor (veure nota 6), entenent-se com a primer estadi les inversions previstes a liquidar durant l'exercici 2019 i 2020, necessitarà un finançament global de 5.500.000 d'euros, i que FEDA està disposada a prestar-li dita quantitat durant el termini de temps comprès entre l'1 d'octubre de 2019 i l'1 d'octubre de 2020, mitjançant la concessió consecutiva de diferents préstecs de com a màxim un número de deu (10), en funció del pla de pagaments de la societat CIE, SAU.

En aquest sentit, a 31 de desembre de 2019 l'Ens ha concedit a CIE, SAU un total de quatre (4) préstecs, tres dels quals (aquells formalitzats a partir de l'1 d'octubre de 2019) computen en l'Acord Marc anteriorment esmentat, d'acord amb el següent detall:

Entitat	Tipus	Euros		Inici	Venciment	Tipus interès
		Import límit / concedit	Import disposat / pendent			
CIE, SAU	Préstec	140.000	140.000	18/04/19	18/04/24	3,50%
CIE, SAU	Préstec	600.000	600.000	20/11/19	20/11/34	2,25%
CIE, SAU	Préstec	1.500.000	1.500.000	16/12/19	16/12/34	2,25%
CIE, SAU	Préstec	650.000	650.000	24/01/20	24/01/35	2,25%
Total crèdits a llarg termini CIE, SAU			<u>2.890.000</u>			
Venciments a curt de Préstecs (nota 8 (c))			<u>153.966</u>			
Total crèdits a curt termini a CIE, SAU			<u>153.966</u>			
Total crèdits a llarg termini a CIE, SAU			<u>2.736.034</u>			

D'altra banda, cal esmentar que la transacció del saldo corresponent al préstec per import de 650.000 euros, no s'ha dut a terme a 31 de desembre de 2019, i per tant, el pagament de l'esmentat saldo està pendent d'executar-se a la data esmentada (veure notes 13 (d) i 19). El contracte del préstec en qüestió va estar formalitzat amb data 30 de desembre de 2019. En aquest sentit, la transacció de l'esmentat préstec ha estat realitzada durant el mes de gener de 2020 (veure nota 20 (c)).

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(a.3) Altres

L'import registrat a 31 de desembre de 2019 correspon íntegrament a l'aportació de l'Ens al 2003 a l'externalització del pla de pensions en concepte de la despesa futura de personal fins a la seva edat de jubilació. La despesa de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2019 i 2018 es registra al compte de pèrdues i guanys dins l'epígraf "Despeses de personal".

Un detall d'aquest capítol a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019 és el següent:

	Euros				Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Despesa de l'exercici	Rescats per prejubilacions	Traspàs a curt termini	
Despeses a distribuir en diversos exercicis	462.336	(39.648)	(3.032)	-	419.656
	<u>462.336</u>	<u>(39.648)</u>	<u>(3.032)</u>	<u>-</u>	<u>419.656</u>
		(nota 16 (c))		(nota 11)	

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2018 i 2017, així com el seu moviment durant l'exercici 2018 és el següent:

	Euros				Saldos a 31/12/18
	Saldos a 31/12/17	Despesa de l'exercici	Rescats per prejubilacions	Traspàs a curt termini	
Despeses a distribuir en diversos exercicis	542.667	(40.164)	-	(40.167)	462.336
	<u>542.667</u>	<u>(40.164)</u>	<u>-</u>	<u>(40.167)</u>	<u>462.336</u>
		(nota 16 (c))		(nota 11)	

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

(b) Crèdits i comptes a cobrar a curt termini

Un detall d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Clients per prestacions de serveis	3.629.763	3.487.636
Clients en gestió de cobrament	3.386.762	3.196.055
Clients empreses del grup (nota 19 (a))	121.168	4.383
Bestretes de remuneracions	991	-
Comptes a cobrar amb empreses associades (nota 19 (a))	11.230	14.796
Energia pendent de facturar	935.063	883.671
Clients de cobrament dubtós	54.970	39.423
Administracions Públiques, deutores (nota 18)	290.552	329.015
	<u>8.430.499</u>	<u>7.954.979</u>
Deteriorament clients per operacions comercials	-	-
	<u>8.430.499</u>	<u>7.954.979</u>

El capítol "Clients per prestacions de serveis" correspon, principalment, al saldo que les societats distribuïdores d'energia elèctrica del país tenen pendent de liquidar amb l'Ens a 31 de desembre.

El capítol "Clients en gestió de cobrament" correspon, principalment, a la facturació del mes de desembre realitzada en base a la lectura de comptadors realitzada en dates properes al tancament. Aquests imports es liquidaran a principis de l'exercici següent.

El capítol "Energia pendent de facturar" correspon, principalment, a la previsió de consum d'energia realitzada per clients pels quals encara no s'ha procedit a fer lectura de comptadors.

El capítol de "Deteriorament de clients per operacions comercials" correspon a provisions de saldos de clients no cobrats amb una antiguitat superior a 180 dies. Un detall de l'esmentat capítol a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Saldo a l'inici de l'exercici	-	-
Aplicacions de l'exercici	-	-
Recuperacions amb càrrec a resultat de l'exercici	-	-
Dotacions amb càrrec al resultat de l'exercici	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo al final de l'exercici	<u>-</u>	<u>-</u>

Les dotacions de l'exercici es presenten a l'epígraf "Deteriorament del circulat" del compte de pèrdues i guanys adjunt.

Les recuperacions de l'exercici es presenten a l'epígraf "Altres ingressos no recurrents" del compte de pèrdues i guanys adjunt.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(c) Inversions financeres a curt termini

Un detall del capítol "Inversions financeres a curt termini" a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019 és el següent:

	Euros				SalDOS a 31/12/19
	SalDOS a 31/12/18	Altes	Baixes	Traspassos	
Deute públic a curt termini	7.177.183	2.992.200	(7.177.183)	3.460.236	6.452.436
Dipòsits a curt termini	13.052.693	38.221.484	(35.652.693)	-	15.621.484
Altres crèdits a curt termini	-	7.712	-	165.966	173.678
	<u>20.229.876</u>	<u>41.221.396</u>	<u>(42.829.876)</u>	<u>3.626.202</u>	<u>22.247.598</u>

(nota 8 (a.2))

Un detall del capítol "Inversions financeres a curt termini" a 31 de desembre de 2018 i 2017, així com el seu moviment durant l'exercici 2018 és el següent:

	Euros				SalDOS a 31/12/18
	SalDOS a 31/12/17	Altes	Baixes	Traspassos	
Deute públic a curt termini	7.723.381	56.907	(7.723.381)	7.120.276	7.177.183
Dipòsits a curt termini	5.795.766	13.052.693	(5.795.766)	-	13.052.693
Altres crèdits a curt termini	93	-	(93)	-	-
	<u>13.519.240</u>	<u>13.109.600</u>	<u>(13.519.240)</u>	<u>7.120.276</u>	<u>20.229.876</u>

(nota 8 (a.2))

El deute públic registrat al curt termini a 31 de desembre de 2019 correspon principalment al traspàs de llarg termini a curt termini per part de l'Ens de Lletres del Tresor Andorrà amb venciment durant l'exercici 2020, així com a noves inversions addicionals a curt termini en Lletres del Tresor andorrà (nota 19 (a)).

Els dipòsits a curt termini estan compostats per diverses imposicions en entitats bancàries andorranes amb un venciment inferior a l'any des de la data de tancament i amb un tipus d'interès remunerat d'entre el 0,05% i el 0,70%.

El capítol de "Altres crèdits a curt termini", correspon a la part a curt termini dels préstecs concedits durant l'exercici 2019 a les empreses filials de FEDA, és a dir, a Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU i Feda Solucions, SAU, així com els interessos meritats i pendents de cobrar dels mateixos, d'acord amb el següent detall.

	Euros	
	2019	2018
Crèdits a C/T Feda Solucions, SAU (nota 19 (a))	12.000	-
Crèdits a C/T CIE, SAU (nota 19 (a))	153.966	-
Interessos meritats pendents de cobrar	7.712	-
	<u>173.678</u>	<u>-</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(d) Tresoreria

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el capítol de tresoreria correspon a diferents comptes corrents que manté l'Ens amb entitats bancàries andorranes.

(9) Existències

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Existències per al propi consum i recanvis	1.295.887	1.750.248
Avançament a proveïdors	-	-
	<u>1.295.887</u>	<u>1.750.248</u>
Provisió	<u>(175.996)</u>	<u>(219.815)</u>
	<u><u>1.119.891</u></u>	<u><u>1.530.433</u></u>

El capítol d'existències correspon principalment a material per al propi consum de l'Ens i a recanvis. Es tracta de material per a les ampliacions de les xarxes elèctriques de FEDA, així com també material destinat al manteniment i a la conservació de les mateixes.

El detall del saldo i del moviment de la provisió d'existències a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Saldo a l'inici de l'exercici	(219.815)	(169.914)
Dotació de l'exercici	-	(49.901)
Recuperacions de l'exercici	43.819	-
Aplicacions de l'exercici	-	-
	<u>(175.996)</u>	<u>(219.815)</u>

L'efecte net de la dotació de l'exercici i les recuperacions de l'exercici es presenta al compte de pèrdues i guanys dins de l'epígraf de "Deteriorament del circulant".

(10) Altres actius no corrents en venda

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents comptes anuals.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(11) Ajustaments per periodificació

L'Ens, d'acord amb el principi comptable de correlació d'ingressos i despeses, així com el principi comptable de meritament, procedeix a comptabilitzar certes despeses, tals com manteniments així com altres despeses periodificables, en funció dels seus respectius meritaments. Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Despeses anticipades per manteniments	87.792	93.575
Despeses anticipades per assegurances	741	-
Despeses anticipades per lloguers	12.809	13.809
Despeses anticipades pel Pla de Pensions (nota 8 (a.3))	39.131	40.167
	<u>140.473</u>	<u>147.551</u>

(12) Patrimoni net
(a) Romanent

Tal i com estableix l'article 15.3 de la Llei 5/2016, la gestió financera de FEDA té com objectiu l'equilibri financer. A aquest efecte, FEDA pot constituir un fons de reserva amb els excedents d'explotació, que s'ha d'aplicar exclusivament al finançament de les millores i ampliacions del seus serveis i instal·lacions, o dels que siguin propietat de les seves societats dependents. Els excedents d'explotació que no es destinin a aquesta finalitat han de revertir a l'Administració general.

L'esmentat fons de reserva es troba classificat en l'epígraf de Romanent.

A 31 de desembre de 2019 l'Ens presenta un Romanent per import de 164.220.017 euros procedents de resultats positius d'exercicis anteriors (154.195.410 euros a 31 de desembre de 2018).

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(13) Passius financers

Un detall dels passius financers classificats per categories a 31 de desembre de 2019 és com segueix:

Passius financers	Euros	
	Cost amortitzat	Negociació
<u>Passius no corrents</u>		
Deutes a llarg termini	4.762.661	-
Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini	-	-
Total	4.762.661	-
<u>Passius corrents</u>		
Deutes a curt termini	3.946.303	-
Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	650.000	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar	5.991.528	-
Total	10.587.831	-

(a) Deutes a llarg termini

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini	3.144.098	5.426.964
Bestretes de clients a llarg termini	1.618.563	1.628.473
Altres deutes	-	8.334
	4.762.661	7.063.771

Un detall de les condicions dels préstecs que componen el capítol "Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini" a 31 de desembre de 2019 són les següents:

Tipus	Data de venciment	Interès	Euros	
			Import Inicial	Import Pendent
Préstec Morabanc	31/12/2023	3,46%	8.000.000	3.200.000
Préstec Crèdit Andorrà	01/06/2021	Euríbor + 1%	14.000.000	2.227.245
				5.427.245
		Menys venciment a curt termini (nota 13 (c))		(2.283.147)
				3.144.098

El capítol "Bestretes de clients a llarg termini" correspon als dipòsits efectuats per clients de l'Ens en el moment de la contractació de l'alta o del canvi del servei elèctric, que s'espera siguin retornats en un període superior a un any.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

El capítol "Altres deutes" a 31 de desembre de 2018, corresponia als imports retinguts a proveïdors d'immobilitzat com a garantia amb venciment superior a un any, que han estat liquidades durant el present exercici 2019.

(b) Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents comptes anuals.

(c) Deutes a curt termini

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Deutes amb entitats de crèdit a curt termini (nota 13 (a))	2.283.147	2.270.945
Administracions Públiques, creditors (nota 18)	1.663.156	1.432.926
	<u>3.946.303</u>	<u>3.703.871</u>

(d) Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini

El saldo d'aquest capítol correspon principalment a la transacció pendent de realitzar-se del saldo corresponent al contracte de préstec formalitzat amb data 30 de desembre de 2019 amb la societat filial CIE, SAU per import de 650.000 euros, la qual no s'ha dut a terme a 31 de desembre de 2019, i per tant, el pagament de l'esmentat saldo està pendent de realitzar-se a la data esmentada. En aquest sentit, la transacció de l'esmentat préstec ha estat realitzada durant el mes de gener de 2020 (veure notes 8 (a.2), 19 i 20 (c)).

(e) Creditors comercials i altres comptes a pagar

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Proveïdors d'energia	3.454.114	4.258.940
Creditors empreses associades (nota 19 (a))	282.981	179.256
Creditors varis	1.897.153	2.686.593
Bestretes de clients a curt termini	257.019	178.972
Altres	100.261	94.826
	<u>5.991.528</u>	<u>7.398.587</u>

El capítol "Proveïdors d'energia" correspon al saldo pendent de liquidar a 31 de desembre de 2019 i 2018 per l'Ens als seus proveïdors d'energia.

El capítol "Creditors empreses associades" correspon a saldos pendents de liquidar amb CTRASA per import de 138.099 euros, amb CIE, SAU per import de 104.925 euros, i altres empreses associades per import de 39.957 euros.

El capítol "Creditors varis" correspon al saldo pendent de liquidar a 31 de desembre de 2019 i 2018 per l'Ens als seus proveïdors d'immobilitzat i serveis.

El capítol "Bestretes de clients a curt termini" correspon als dipòsits efectuats per clients de l'Ens en el moment de la contractació de l'alta o del canvi del servei elèctric, que s'espera siguin retornats en un període inferior a un any.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

El capítol "Altres" correspon principalment a la retenció de la mútua interna dels treballadors de l'Ens a 31 de desembre de 2019.

(14) Provisions

Un detall d'aquest epígraf de balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Provisions a llarg termini	3.873.502	2.857.245
Provisions a curt termini	165.828	156.291
	<u>4.039.330</u>	<u>3.013.536</u>

FEDA segueix el principi de prudència en la valoració de totes aquelles possibles i probables despeses en relació al funcionament habitual de l'Ens, classificant-les en el epígrafs corresponents de provisions del balanç de situació adjunt.

(a) Provisions a llarg termini

Un detall del saldo d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019, és com segueix:

	Euros				Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Dotacions	Reversions	Aplicacions	
Provisió fons de pensions (nota 4 (g.1))	1.937.978	558.605	(290.733)	(136.812)	2.069.038
Provisió consum empleats	396.013	744.019	-	-	1.140.032
Provisió per desmantellament	523.254	645.919	(473.799)	(49.455)	645.919
Altres provisions	-	18.513	-	-	18.513
	<u>2.857.245</u>	<u>1.967.056</u>	<u>(764.532)</u>	<u>(186.267)</u>	<u>3.873.502</u>

D'acord a l'estudi actuarial dut a terme durant el present exercici 2019, les dotacions derivades de la provisió del fons de pensions de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019 corresponen a despeses per un import global de 18.631 euros, desglossades en 14.991 euros de personal, i 3.640 euros per financeres.

D'altra banda, i en virtut de l'esmentat estudi actuarial dut a terme durant el present exercici 2019, com a resultat del mateix l'Ens ha procedit a actualitzar la provisió de passiu a reconèixer a 31 de desembre de 2019 pels compromisos de pensions assumits per import global de 249.240 euros, desglossat en una dotació de 539.974 euros corresponent al risc total del col·lectiu de passius de FEDA, i una reversió per import de 290.733 euros corresponent al risc dels serveis passats dels actius de FEDA.

Les aplicacions derivades de la provisió del fons de pensions per import de 136.812 euros, corresponen a pensions pagades durant l'exercici 2019.

La provisió corresponent al consum d'empleats inclou el cost actual net a 31 de desembre de 2019, de l'estimació dels consums futurs gratuïts que tenen dret els treballadors de l'Ens un cop es jubilin. Les dotacions corresponents a l'esmentada provisió es troben desglossades al capítol "Altres despeses no recurrents" del compte de pèrdues i guanys adjunt (veure nota 16 (e)). Així mateix, també inclou l'estimació dels consums futurs gratuïts al que tenen dret els treballadors de l'Ens fins a la data de jubilació, sempre i quan es jubilin treballant a FEDA.

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

En quant a les "Provisions per desmantellament", durant l'exercici 2019, l'Ens ha procedit a la reversió de la provisió per la despesa estimada corresponent al desmantellament de la instal·lació abastida al terreny cedit pel Comú de Canillo per la Central de Cogeneració per import de 458.858 euros, atès al fet que els actius instal·lats en l'esmentat terreny han estat traspassats a la societat filial Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU (veure notes 5, 6 i 8 (a.1)). Així mateix, durant l'exercici 2019, l'Ens ha procedit a revertir la provisió per desmantellament corresponent a la despesa estimada del desmuntatge de la línia Alta i mitja tensió que va de Canillo fins a Ransol (LMT 212 des de A68 fins A88 d/6067 CAN) per import de 64.397 euros.

D'altra banda durant l'exercici 2019, l'Ens ha procedit a registrar una provisió per la despesa estimada corresponent al desmantellament de la instal·lació de la Línia Aèria d'Alta Tensió entre Encamp i Grau Roig, la qual esta prevista executar-se a mitjans de l'exercici 2023 per import total de 645.919 euros.

(b) Provisions a curt termini

Un detall del saldo d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019, és com segueix:

	Euros				Saldos a 31/12/19
	Saldos a 31/12/18	Dotacions	Reversions	Aplicacions	
Provisió vacances	97.535	82.704	-	(97.535)	82.704
Provisió cotitzacions rendim. espècie	7.599	19.864	-	(7.599)	19.864
Altres provisions	51.157	61.508	-	(51.157)	61.508
	<u>156.291</u>	<u>164.076</u>	<u>-</u>	<u>(156.291)</u>	<u>164.076</u>

A 31 de desembre de 2019 l'Ens té registrat la provisió corresponent a l'import de les vacances meritades però pendents de gaudir per part dels seus treballadors a l'esmentada data. A efectes del càlcul, s'ha tingut en compte el salari brut més la mitjana del salari variable de tot l'any per a calcular el salari per dia, tal i com ho estableix la Llei 35/2008, del Codi de relacions laborals.

El capítol "Altres provisions" correspon al cànon que l'Ens haurà de liquidar al Comú de Canillo i a servituds, que es preveu liquidar durant el proper exercici, així com a la provisió per reestabliment dels fons propis de la societat filial FEDA Solucions, SAU, la qual a 31 de desembre de 2019 presenta uns fons propis negatius per import de 37.891 euros.

(c) Passius contingents
Expedient contenciós-administratiu

A 31 de desembre de 2019, l'Ens es troba en tramitació d'un expedient contenciós-administratiu per davant de l'Hble. Batllia d'Andorra. El precitat expedient ha estat promogut per la societat Cooperativa Interurbana Andorrana, SA contra l'Ens, amb l'objectiu d'impugnar el concurs internacional convocat per FEDA per a la licitació del contracte per a la implantació i manteniment d'una plataforma intermodal de mobilitat.

Aquesta causa, per si mateixa, no té contingut econòmic, però si prosperés la demanda i s'anul·lés la licitació, l'empresa adjudicatària del concurs podria sol·licitar una indemnització pels danys i perjudicis ocasionats, impossibles de xifrar a la data de formulació dels presents comptes anuals.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

Addicionalment, entre els passius de caràcter contingent de l'Ens s'inclou el corresponent a la responsabilitat normal de les empreses per la pròpia activitat comercial de l'Ens. A 31 de desembre de 2019, en opinió del Consell d'Administració de l'Ens, no té constància de procediments judicials instats que puguin tenir efectes significatius en els presents comptes anuals.

(15) Ajustaments per periodificació

Aquesta nota no és d'aplicació en els presents comptes anuals.

(16) Ingressos i despeses
(a) Ingressos
(a.1) Import net de la xifra de negoci

Un detall del saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys per als exercicis anuals acabats a 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Vendes d'energia a consumidors finals	45.927.455	45.598.342
Vendes d'energia a distribuïdores	16.458.709	16.498.727
Vendes annexes	2.182.773	1.415.955
	<u>64.568.937</u>	<u>63.513.024</u>

Els capítols "Vendes d'energia a consumidors finals" i "Vendes d'energia a distribuïdores" inclouen els ingressos provinents de l'activitat pròpia de l'Ens: la distribució de l'energia elèctrica, provinent de la producció d'energia elèctrica aprofitant els recursos propis del país i de les importacions necessàries, així com d'altres ingressos vinculats directament a l'activitat principal de FEDA.

Un detall del saldo del capítol "Vendes annexes" a 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Ampliació i millores (nota 17)	904.382	923.157
Quotes de connexió (Pòlisses)	1.278.391	492.798
	<u>2.182.773</u>	<u>1.415.955</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(a.2) Treballs realitzats per al seu immobilitzat

L'import d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys a 31 de desembre de 2019 ascendeix a 1.312.897 euros (1.742.584 euros a 31 de desembre de 2018) i correspon a l'ingrés reconegut al procedir a activar els costos incorreguts internament en la construcció de diversos immobilitzats en concepte de mà d'obra directa i/o indirecta i materials. Atès al fet que l'Ens considera aquests costos com a cost de producció dels seus immobilitzats en curs, reconeix un ingrés al compte de pèrdues i guanys en aquest epígraf (nota 6).

(b) Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

Un detall del saldo d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys per als exercicis anuals acabats a 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Compra d'energia	24.630.088	26.692.865
Compra d'energia CTRA,SA (nota 19 (b))	1.464.552	1.394.167
Compra Gas Natural Liquat	698.115	435.039
Altres consums	1.914.037	1.689.878
Variació d'existències	<u>(534.920)</u>	<u>(279.810)</u>
	<u>28.171.872</u>	<u>29.932.139</u>

El capítol "Compra d'energia" correspon a l'energia adquirida a companyies productores i comercialitzadores espanyoles i franceses, així com a contractes per l'accés a les xarxes elèctriques dels respectius països amb "Réseau de Transport d'Electricité" i amb Red Eléctrica. Així mateix, aquest capítol inclou la compra d'energia fotovoltaica produïda al Principat d'Andorra.

El capítol "Compra d'energia (CTRA,SA)" correspon a l'energia adquirida a l'esmentada societat en virtut de l'acord signat amb data novembre de 2006 i que és vigent fins al final de la concessió per explotar el Centre de Tractament de Residus.

Durant l'exercici 2017 FEDA va començar a importar Gas Natural Liquat amb la finalitat d'abastir la Central de cogeneració que s'ubica a Soldeu, amb l'objectiu de generar electricitat i calor mitjançant aquesta nova font d'energia. En aquest sentit, durant l'exercici 2019, l'activitat de generar electricitat i calor mitjançant el Gas Natural Liquat, ha estat traspasada a la seva societat filial Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU (veure nota 6), i l'Ens cedeix a l'esmentada societat el Gas Natural Liquat per a la seva transformació en energia elèctrica i energia tèrmica (Cogeneració), per la qual suporta una despesa de transformació (veure nota 16 (d)), i posteriorment procedeix a la venda de l'energia tèrmica a la mateixa societat filial (CIE, SAU) per a que aquesta pugui distribuir i vendre al detall l'energia tèrmica ja transformada a partir del Gas Natural Liquat.

A 31 de desembre de 2019 l'import de la compra de Gas Natural Liquat és de 698.115 euros.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

(c) Despeses de personal

Un detall de les despeses de personal per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

<u>Despesa de personal</u>	Euros	
	2019	2018
Sous i salaris	5.177.107	5.082.660
Càrregues socials (nota 19 (b))	812.243	788.501
Altres despeses de personal	991.154	372.638
	<u>6.980.504</u>	<u>6.243.799</u>

Un detall de les "Altres despeses de personal" per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

<u>Altres despeses de personal</u>	Euros	
	2019	2018
Aportació al fons de pensions (nota 8 (a.3))	39.648	40.164
Altres prestacions socials	705.448	163.594
Altres	246.058	168.880
	<u>991.154</u>	<u>372.638</u>

El saldo dels capítols "Aportació al fons de pensions" correspon a les despeses associades al fons de pensió externalitzat així com també, a les despeses del fons de pensió intern de FEDA.

El saldo del capítol "Altres prestacions socials", correspon principalment a la dotació de la provisió per import de 539.974 euros que, en virtut de l'estudi actuarial dut a terme durant el present exercici 2019 en relació al fons de pensió extern així com també el pla de pensions intern de FEDA, l'Ens ha procedit a actualitzar per aquest concepte. Aquest fet, ha suposat actualitzar la provisió pels compromisos de pensions assumits per import global de 249.240 euros, desglossat en una dotació de 539.974 euros corresponent al risc total del col·lectiu de passius de FEDA amb càrrec en l'epígraf de "Despeses de personal – Altres despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys, i una reversió per import de 290.733 euros corresponent al risc dels serveis passats dels actius de FEDA amb abonament en l'epígraf "Ingressos extraordinaris" del compte de pèrdues i guanys (veure notes 14 (a) i 16 (e)).

La plantilla mitja de l'Ens per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, ha estat de 107 treballadors (107 treballadors per a l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018).

Un detall del nombre de treballadors a 31 de desembre de 2019 i 2018 distribuïts per categories és com segueix:

	Nombre de treballadors	
	2019	2018
Oficials	25	25
Administratius	12	12
Tècnics mitjans	21	22
Tècnics superiors	24	24
Responsables d'àrea	13	14
Directius	10	10
Total	<u>105</u>	<u>107</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals
(d) Altres despeses d'exploració

Un detall de les "Altres despeses d'exploració" per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2019 i 2018, és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Lloguers	129.466	102.119
Reparacions i manteniment	2.703.983	2.561.478
Subministraments	203.511	213.395
Serveis de professionals independents	1.471.226	968.690
Assegurances	395.209	522.788
Tributs	230.655	227.675
Serveis bancaris	135.234	145.380
Publicitat, propaganda i relacions públiques	359.057	339.225
Altres serveis	664.863	745.576
	6.293.204	5.826.326

Durant l'exercici 2017 FEDA va començar a importar Gas Natural Liquat amb la finalitat d'abastir la Central de cogeneració que s'ubica a Soldeu, amb l'objectiu de generar electricitat i calor mitjançant aquesta nova font d'energia. En aquest sentit, durant l'exercici 2019, l'activitat de generar electricitat i calor mitjançant el Gas Natural Liquat, ha estat traspasada a la seva societat filial Capçalera d'Infraestructures Energètiques, SAU (veure nota 6), i l'ens cedeix a l'esmentada societat el Gas Natural Liquat per a la seva transformació en energia elèctrica i energia tèrmica (Cogeneració), per la qual suporta una despesa de transformació, i posteriorment procedeix a la venda de l'energia tèrmica a la mateixa societat filial (CIE, SAU) per a que aquesta pugui distribuir i vendre al detall l'energia tèrmica ja transformada a partir del Gas Natural Liquat. El capítol "Serveis professionals independents" a 31 de desembre de 2019 inclou 406.456 euros corresponents a la despesa de transformació de Gas Natural Liquat a energia elèctrica i energia tèrmica (veure nota 16 (b)).

El capítol "Altres serveis" a 31 de desembre de 2019 inclou 522.807 euros corresponents a les aportacions realitzades durant l'exercici a la Fundació Actua Tech, així com altres aportacions realitzades. L'import de les aportacions a 31 de desembre de 2018 ascendia a 574.385 euros.

(e) Altres ingressos i despeses no recurrents

Un detall de l'epígraf "Altres ingressos i despeses no recurrents" per als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2019 i 2018 és com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Altres ingressos no recurrents	561.636	772.538
Altres despeses no recurrents	(759.462)	(16.200)
	(197.826)	756.338

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

El capítol "Altres ingressos no recurrents" a 31 de desembre de 2019 inclou principalment la reversió de la provisió per import de 290.733 euros que, en virtut de l'estudi actuarial dut a terme durant el present exercici 2019 en relació al fons de pensió extern així com també el pla de pensions intern de FEDA, l'Ens ha procedit a actualitzar per aquest concepte. Aquest fet, ha suposat actualitzar la provisió pels compromisos de pensions assumits per import global de 249.240 euros, desglossat en una dotació de 539.974 euros corresponent al risc total del col·lectiu de passius de FEDA amb càrrec en l'epígraf de "Despeses de personal – Altres despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys, i una reversió per import de 290.733 euros corresponent al risc dels serveis passats dels actius de FEDA amb abonament en l'epígraf "Ingressos extraordinaris" del compte de pèrdues i guanys (veure notes 14 (a) i 16 (c)).

El capítol "Altres despeses no recurrents" a 31 de desembre de 2019 inclou principalment la dotació per l'actualització de la provisió corresponent al consum d'empleats corresponent al cost actual net a 31 de desembre de 2019, de l'estimació dels consums futurs gratuïts que tenen dret els treballadors de l'Ens un cop es jubilin per import de 744.019 euros (veure nota 14 (a))

(17) Subvencions

Aquest epígraf recull els imports rebuts dels abonats pels drets d'escomeses corresponents a les inversions necessàries per fer possible els nous subministres i les instal·lacions cedides pels mateixos i que alhora s'incorporen a l'immobilitzat de l'Ens.

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2019 i 2018, així com el seu moviment durant l'exercici 2019 és el següent:

	Euros			
	Saldos a 31/12/18	Altes	Traspàs a resultat	Saldos a 31/12/19
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	<u>7.013.146</u>	<u>581.163</u>	<u>(904.382)</u> (nota 16 (a.1))	<u>6.689.927</u>

Un detall d'aquest epígraf de balanç de situació a 31 de desembre de 2018 i 2017, així com el seu moviment durant l'exercici 2018 és el següent:

	Euros					
	Saldos a 31/12/2017	Correccions d'errors	Saldos a 01/01/2018	Altes	Traspàs a resultat	Saldos a 31/12/18
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	<u>7.422.526</u>	<u>99.182</u>	<u>7.521.708</u>	<u>414.595</u>	<u>(923.157)</u> (nota 16 (a.1))	<u>7.013.146</u>

Els augments corresponen a les obres finalitzades en concepte "d'ampliació i millores" facturades als clients, les quals resten registrades en l'immobilitzat i seran objecte d'imputació a resultats durant els anys de vida útil pendents de les inversions cedides.

El traspàs a resultat es realitza linealment i en la mateixa proporció que es produeix l'amortització dels actius cedits.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

(18) Situació fiscal

El detall de saldos relatius a actius i passius amb Administracions Públiques a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent:

	Euros	
	2019	2018
<u>Actius</u>		
CASS deutora (nota 19 (a))	8.198	7.161
Actius per impost diferit	77.494	50.706
Govern deutor per energia fotovoltaica	23.006	48.394
Deduccions pendents d'aplicació	181.854	207.025
	<u>290.552</u>	<u>313.286</u>
	(nota 8 (b))	
<u>Passius</u>		
CASS creditora (nota 19 (a))	238.260	218.066
Govern creditor per IGI	470.308	419.034
Govern creditor per IRNR	1.031	2.178
Govern creditor per IS	925.993	769.069
Govern creditor per IRPF	27.564	24.579
	<u>1.663.156</u>	<u>1.432.926</u>
	(nota 13 (c))	

Segons les disposicions legals vigents, les liquidacions d'impostos no poden considerar-se definitives fins que no hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o hagi transcorregut el període de prescripció, actualment establert en 3 anys. L'Ens té oberts a inspecció els 3 darrers exercicis per tots els impostos que li són aplicables. En opinió de la direcció de l'Ens, així com dels seus assessors fiscals, no existeixen contingències fiscals d'importos significatius que poden derivar-se, en cas d'inspecció, de possibles interpretacions diferents de la normativa fiscal aplicable a les operacions realitzades per l'Ens.

(a) Càlcul de l'Impost sobre societats

La conciliació entre el resultat abans d'impostos de l'exercici i el resultat ajustat (base de tributació) de l'Impost sobre societats, és el següent:

	Euros	
	2019	2018
Resultat abans d'impostos	16.351.207	15.420.977
+/- Diferències permanents	1.126.381	122.386
+/- Diferències temporals	18.159	(221.066)
Resultat ajustat (base de tributació prèvia)	17.495.747	15.322.297
Bases de tributació negatives	-	-
Resultat ajustat (base de tributació definitiva)	<u>17.495.747</u>	<u>15.322.297</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

Les diferències permanents inclouen, principalment, la dotació a la provisió del consum elèctric dels empleats per import de 744.019 euros, l'import de les transferències de col·laboració amb Actuatech per import de 522.807 euros, així com altres recuperacions de provisions.

Les diferències temporals corresponen a la dotació neta a la provisió del Pla de pensions dels empleats de FEDA per import de 267.873 euros, així com a diferències entre els criteris de vida útils adoptats per l'Ens per aplicar la dotació a l'amortització de l'immobilitzat, respecte a l'establerta segons taules fiscals per import de (251.719) euros.

La conciliació entre la base de tributació i la despesa / (ingrés) per l'Impost sobre societats, és la següent:

	Euros	
	2019	2018
Resultat ajustat (base de tributació)	17.495.747	15.322.297
x Tipus impositiu	10%	10%
Import brut (càrrega positiva teòrica)	1.749.574	1.532.230
- Deduccions aplicades	(287.890)	(460.847)
Quota de liquidació (Impost corrent)	<u>1.461.684</u>	<u>1.071.383</u>

(b) Detall de les Bases de Tributació Negatives i deduccions pendents d'aplicació

A 31 de desembre de 2019 l'Ens no disposa de Bases de Tributació Negatives Pendents d'aplicar.

Un detall de les deduccions que l'Ens té pendent d'aplicar a 31 de desembre de 2019 és com segueix:

Deduccions	Any generació/caducitat	Euros			
		Saldo a 31/12/2018	Deduccions generades	Deduccions aplicades	Saldo a 31/12/2019
Impost radicació	2019/2022	-	101.254	(101.254)	-
Noves inversions	2019/2022	-	186.636	(186.636)	-
		-	<u>287.890</u>	<u>(287.890)</u>	-

D'acord amb l'article 24 de la Llei de l'Impost sobre societats, els obligats tributaris poden minorar la seva quota de tributació aplicant un 5% a l'import de noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos afectes a l'activitat empresarial. L'import total de les noves inversions realitzades a l'exercici 2019, així com de les activacions de l'exercici 2019 corresponents a elements en curs provinents dels exercicis 2015, 2016, 2017 i 2018, les quals generen deduccions per aquest concepte ha estat de 3.732.720 euros, que implica un total de deduccions per noves inversions de 186.636 euros. L'Ens preveu mantenir aquests actius durant un mínim de cinc anys.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)
Memòria dels comptes anuals

Un detall de l'origen i manteniment de les inversions generadores de deduccions a 31 de desembre de 2019 és el següent:

Tipologia d'immobilitzat	Any generació /caducitat	Any finalització permanència	Euros					
			Import altes	Base de la deducció	Deducció (5%)	Deduccions aplicades	Import pendent d'aplicació	Import romanent a l'immobilitzat
Aplicacions informàtiques	2018/2021	2023	288.553	288.553	14.428	(14.428)	-	288.553
Altre immobilitat intangible	2018/2021	2023	38.939	38.939	1.947	(1.947)	-	38.939
Edificis i altres construccions	2018/2021	2023	795.340	795.340	39.767	(39.767)	-	795.340
Equips i instal·lacions tècniques	2018/2021	2023	5.640.209	5.640.209	282.010	(282.010)	-	5.640.209
Mobiliari i altre immobilitzat	2018/2021	2023	428.809	428.809	21.440	(21.440)	-	428.809
Aplicacions informàtiques	2019/2022	2024	114.471	114.471	5.724	(5.724)	-	114.471
Altre immobilitat intangible	2019/2022	2024	41.743	41.743	2.087	(2.087)	-	41.743
Edificis i altres construccions	2019/2022	2024	238.609	238.609	11.930	(11.930)	-	238.609
Equips i instal·lacions tècniques	2019/2022	2024	3.328.267	3.328.267	166.413	(166.413)	-	3.328.267
Mobiliari i altre immobilitzat	2019/2022	2024	9.630	9.630	482	(482)	-	9.630
			<u>10.924.570</u>	<u>10.924.570</u>	<u>546.228</u>	<u>(546.228)</u>	-	<u>10.924.570</u>

La despesa / (ingrés) per Impost sobre societats es desglossa com segueix:

	Euros	
	2019	2018
Impost corrent	1.461.684	1.071.383
Actius diferits	(1.615)	(237.715)
Passius diferits	-	-
Despesa / (ingrés) per Impost sobre societats	<u>1.460.069</u>	<u>833.668</u>

(c) Càlcul de l'Impost sobre societats a liquidar

El càlcul de l'Impost sobre societats a pagar és el següent:

	Euros	
	2019	2018
Quota de liquidació (Impost corrent)	1.461.684	1.071.383
Pagaments a compte	<u>(535.691)</u>	<u>(302.314)</u>
Quota diferencial/(a retornar)	<u>925.993</u>	<u>769.069</u>

(Segueix)

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

(19) Transaccions amb empreses vinculades
(a) Saldos amb parts vinculades

Un detall dels saldos amb parts vinculades a 31 de desembre de 2019, és com segueix:

	Euros	
	Actius	Passius
Andorra Telecom, SAU (nota 13 (e))	-	-
Duana (nota 13 (e))	-	9.800
Ministeri d'Urbanisme (nota 13 (e))	-	27.660
RTVA, SA (nota 13 (e))	-	2.497
Govern d'Andorra (nota 8 (b) i nota 18)	34.236	1.424.896
Govern d'Andorra (deute públic) (nota 8 (a.2) i 8 (c))	16.962.084	-
Ministeri d'Economia (nota 8 (b))	-	-
CTRA, SA (nota 8 (b) i 13 (e))	-	138.099
CIE, SAU (nota 8 (a.2 i c) i 13 (d i e))	3.017.411	754.925
FEDA Solucions, SAU (nota 8 (a.2 i c))	61.470	-
CASS (nota 18)	8.198	238.260
	<u>20.068.511</u>	<u>2.596.137</u>

El saldo amb Govern d'Andorra (deute públic) correspon a les inversions realitzades per l'Ens en títols de renda fixa que es classifiquen sota l'epígraf "Immobilitzat financer" i "Inversions financeres a curt termini" del balanç de situació, en funció del seu venciment.

(b) Transaccions amb parts vinculades

Un detall de transaccions amb parts vinculades a 31 de desembre de 2019, és com segueix:

	Euros	
	Ingressos	Despeses
Andorra Telecom, SAU	564.798	165.119
RTVA	78.182	2.241
SAAS	564.099	-
CASS	148.034	1.150.898
INAF	5.761	-
Govern d'Andorra	12.241.532	10.223.564
Andorra Turisme	5.851	402
Ministeri d'Economia	808	-
CIE, SAU	249.013	420.654
FEDA Solucions, SAU	1.470	-
CTRA, SA	33.280	1.464.552
	<u>13.892.828</u>	<u>13.427.430</u>

(c) Remuneracions i saldos amb personal d'alta direcció i membres de l'òrgan d'administració

Durant els exercicis 2019 i 2018 els membres del Consell d'Administració no han meritat retribucions en qualitat de membres del Consell, ni se'ls ha concedit cap bestreta ni crèdit, ni s'ha contret amb ells cap tipus d'obligació en matèria de pensions o assegurances de vida.

Així mateix a 31 de desembre de 2019 i 2018 l'Ens no presenta saldos deutors ni creditors per bestretes, crèdits concedits ni per cap altre concepte amb els membres del Consell d'Administració ni amb la direcció de l'Ens.

(Segueix)

(20) Altra informació**(a) Avals**

Existeixen avals a favor de FEDA per import total de 931.306 euros en concepte de garanties dipositades pels proveïdors a efectes de poder licitar als concursos públics i per garantir l'execució de les obres. Tanmateix FEDA té avals a favor del Comú de la Massana, a favor del Govern d'Andorra i a favor de Operador del Mercado Ibérico de Energía – Polo Español, SA i d'altres de menor quantitat, per import total de 720.206 euros.

(b) Informació sobre protecció de dades

En data 4 de febrer de 2004 va entrar en vigor la Llei 15/2003 de 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals amb l'objectiu de protegir i garantir, pel que fa al tractament i a la utilització de dades personals, els drets fonamentals de les persones i especialment els relatius a la intimitat.

Des d'abans de l'entrada en vigor de la Llei, l'Ens públic FEDA utilitza per a les seves finalitats diversos fitxers que contenen dades de caràcter personal.

En conseqüència, i a fi de fer efectiu el mandat legal, i per tal de garantir la màxima transparència en el tractament de dades de caràcter personal, el Govern en la sessió del 29 de desembre del 2005, a proposta del Consell d'Administració de FEDA, aprova el decret que regula els fitxers de caràcter personals de l'Ens públic Forces Elèctriques d'Andorra.

El Govern, en la sessió del 12 de novembre de 2014, a proposta del Consell d'Administració de FEDA, aprova la modificació del Decret de creació del fitxer de dades personals de l'Ens públic Forces Elèctriques d'Andorra.

(c) Fets posteriors**Concessió efectiva préstec a societat filial**

En data 24 de gener de 2020, l'Ens ha procedit a pagar un import de 650.000 euros a la seva societat participada Capçalera, corresponent al préstec formalitzat mitjançant contracte amb data 30 de desembre de 2019 entre l'esmentada societat filial i l'Ens, i pendent de pagar a 31 de desembre de 2019. L'esmentada societat es compromet a retornar dit import en un període de 15 anys a un tipus d'interès del 2,25%, finalitzant per tot el dia 24 de gener de 2035 (veure nota 8 (a.2)).

Acord de subscripció de l'ampliació de capital en societat filial

En data 11 de febrer de 2020, i després que la societat filial FEDA Solucions, SAU ho hagi acordat prèviament, el Consell d'Administració de l'Ens ha acordat subscriure una ampliació de capital en l'esmentada societat. L'esmentada ampliació de capital consisteix en la subscripció de 63 noves accions de dita societat, numerades correlativament del número 11 al número 73, ambdós inclosos, per un valor nominal igual a les ja existents, i per un import de 6.000 euros per acció (378.000 euros), més una prima d'emissió conjunta 10.000 euros per acció (630.000 euros), és a dir, per un import total de 1.008.000 euros.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)

Memòria dels comptes anuals

El desemborsament de l'esmentada ampliació de capital es durà a terme d'acord amb el següent detall:

	Euros
	<u>2020</u>
Aportació dinerària	584.206
Aportació no dinerària	<u>423.794</u>
	<u>1.008.000</u>

L'aportació no dinerària consisteix en l'aportació dels actius que es ressenyen a continuació i que, de conformitat amb l'Informe d'Expert Independent de data 10 de febrer del 2020, elaborat per la societat "OCPS Auditors i Consultors S.L.", per mitjà del senyor Eduard Jordi Bober, es valora en la quantitat global de 423.794 euros, en atenció al seu valor net comptable a data 29 de febrer de 2020, segons resulta del balanç de sumes i saldos de FEDA a data 31 de desembre del 2019, que es troben incorporats, com a annexos I i II, respectivament, a l'esmentat informe d'expert independent. Un detall dels actius és com segueix:

1. Plataforma de gestió d'autobusos valorada en 17.822 euros.
2. Immobilitzat material en curs, consistent en els projectes pel desenvolupament de la plataforma intermodal de mobilitat i de la plataforma de gestió de vehicle elèctric valorat en 405.972 euros.

A la data de signatura dels presents comptes anuals, l'Ens està pendent de dur a terme l'esmentada aportació, així com procedir a realitzar l'escriptura notarial de la mateixa.

Concessió de nou préstec a societat filial

Així mateix, i en data 11 de febrer de 2020, l'Ens va acordar concedir un préstec de 20.000 euros a la seva societat filial FEDA Solucions, SAU per cobrir les necessitats operatives de fons a l'inici de la seva activitat, a un interès fix del 2,25%, amb un únic pagament anual tant de capital com d'interessos a retornar en 5 anys.

Decrets de mesures excepcionals per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2

Durant el mes març de 2020 s'han publicat diversos decrets pels quals s'adopten mesures excepcionals per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2. Els esmentats decrets, estableixen una sèrie de mesures per contenir la expansió de la pandèmia causada pel coronavirus SARS-CoV-2, i evitar un eventual col·lapse del sistema sanitari de principat d'Andorra.

Així mateix, en data 23 de març de 2020, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2. A través d'aquesta Llei (Llei òmnibus amb impacte en diferents textos normatius en vigor), s'introdueixen un seguit de mesures excepcionals i urgents que han de permetre pal·liar la situació de crisi sanitària i econòmica que hauran d'afrontar tant les persones com les empreses andorranes.

FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA (FEDA)**Memòria dels comptes anuals**

Per aquest motiu i en compliment dels esmentats decrets i l'esmentada Llei, l'Ens ha preparat un Pla de contingència per aquest aspecte en el que s'ha previst que els treballadors de l'Ens treballin des de casa (teletreball), així com els seus proveïdors i subcontractistes als que els sigui possible desenvolupar la seva feina d'acord amb allò establert als esmentats decrets. S'espera que amb el Pla de contingència i amb el tancament presencial de les seves oficines, l'Ens pugui seguir desenvolupant les seves activitats amb total normalitat. No obstant això, la major part dels clients de l'Ens han tingut que reduir o cessar la seva activitat temporalment. A la data de formulació dels presents comptes anuals, els administradors no disposen de suficients elements objectius per poder avaluar els possibles efectes que podria tenir en el futur la reducció temporal o cessament de l'activitat dels seus clients, al no disposar d'una estimació fiable de la seva durada, ni dels possibles efectes derivats de l'aplicació de les mesures econòmiques aprovades pel Govern d'Andorra i el Consell General, establertes en la Llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2.

No s'ha produït cap altre fet posterior significatiu entre 31 de desembre de 2019 i la data de preparació dels presents comptes anuals.

DILIGÈNCIA DE SIGNATURA

Reunits els Administradors de FEDA en compliment dels requisits establerts en la legislació vigent, procedeixen a signar i presentar els comptes anuals de l'exercici comprès entre l'1 de gener de 2019 i 31 de desembre de 2019, els quals venen constituïts pels documents adjunts, que procedeixen a aquest escrit constitutiu, que es componen pel balanç de situació, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos de tresoreria, així com les notes a la memòria dels comptes anuals esteses en 40 pàgines signades totes elles per la Presidenta i el Director General, signant la present diligència de signatura tots els membres del Consell d'Administració.

Encamp, 26 de març del 2020

Sra. Sílvia Calvó Armengol
(Presidenta)

Sr. Albert Moles Betriu
(Director General)

Sr. Jordi Gallardo Fernández
(Membre)

Sr. Carles Miquel Garcia
(Vocal)

Sr. César Marquina Pérez de la Cruz
(Vocal)

Sr. Imma Jiménez González
(Vocal)